

Podmínky použití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: Čas

Autor:

Vydavatel: Jan Herben

Vydáváno v letech: 1899-1915,1920-1924

Stránky:

Vychází každý den ráno; v pondělí v poledne. V neděli se zvláštní beletristickou přílohou Besedy Času, ve středu a v sobotu s vědeckými Hlídkami Času. Předplácí se v Praze (s dobáškou do domu) nebo v celé říši rakousko-uherské poštou ročně 28 kor., půlletně 14 kor., čtvrtletně 7 kor., měsíčně 2 kor. 40 hal.; do Německa čtvrtletně 8 kor. 80 hal.; do jiných států čtvrtletně 10 kor. 80 hal. Jednotlivá čísla prodávají se v pražských filiálkách ve všední dny po 8 hal., v neděli po 10 hal., s Bes. Času 18 hal., na venkově ve všední dny po 10 hal., v neděli po 12 hal., s Bes. Času po 20 hal.

Redakce, správa a výpravna v Praze II. Jungmannova 21, I. patro. Předplatné i poplatky za inserty přijímá správa. — Předplatné nutno výslovně vypovědět, nestačí vracet čísla. — Účet pošt. spoř. č. 49.136. — Telefon č. 1240.

Nevyplacené dopisy se nepřijímají; rukopisy se nevracejí, reklamaže se nezalpejí a nevyplácejí.

Vnitřní silou. — Politická samostatnost. — Hospodářské osvobození. — Svoboda svědomí a slova. — S pravdou ven. „Rozumnou a poctivou politikou.“ Havlíček. — „Všechn pokrok se na cestě rozumové a bez násilí nejlépe děje.“ Havlíček. — „Kdykoli jsme vítězili, dalo se to pokaždé více převahou ducha nežli mocí fyzickou.“ Palacký. — „Nám jest stálé žvanění o národnosti a vlastenectví už „překonaným stanoviskem.“ Neruda. — „Jindy umřeli mužové pro čest, pro blaho svého národa, my však s též přičinami budeme žít a pracovati.“ Havlíček.

Praha, 14. července.

Je pochopitelné snad, že na tomto místě častěji píšeme o Moravě. Kartel a dr. Kramář obrátili se s pustošivou prací svou na Moravu a proto nutno je stopovat. Věci dospěly někde daleko. Vyžeňte Perka — v zájmu pokoje volá prostějovský Hlas Lidu 12. července. Oznamuje, že státní návladnictví v Olomouci zahájilo přípravné vyhledávání proti prof. zemské realky J. Kamenářovi. Dopustil prý se zločinu pebuřování a nebezpečného vyhrožování. Čtenáři naši se pamatují, jak se to stalo. V den vítězství Bechyňova nad Perkem prof. Kamenář byl v Národním domě prostějovském ohrožován perkovskými vlastenci. Neco řekl hostinskému Morávkovi a v jeho slovech prý byl — zločin. Trestní oznámení na něho podal dr. Perka. „Násilnickému duchu dra Perka a dra Příkrýla podlehl prof. Juda, podlehl soudce Heydušek — lidé práce a intelektu, již byli Prostějovu ke cti, praví Hlas Lidu. Nyní má padnout nová oběť. Zde se už nejedná o Kamenáře. Jde o prostou bezpečnost všech lidí, kteří chtějí myslet a jednat čestně a po svém; jde o čest mužů i žen; jde o dobré jméno Prostějova. Nikoli, nelze mlčet. Dnes zvedá hlavu násilnický duch obou doktorů prostějovských jednoho medika, druhého právníka — bezpečení není nikdo. Jsme konečně slyti této dračí práce. Oznamujeme tuto veřejnosti prostějovské i moravské, že nechceme být spoluvinníky. A že tedy učiníme všechno, co v našich silách, aby prostá občanská bezpečnost a čest člověka nesměla být lejakým graduovaným individuem tak ohrožována a tak vykrádána. Stal se pokus, bídný čin dra Perka omluvit a opentlit. Dr. Perka prý trestního oznámení nepodal, nýbrž okresní soud prý sám z úřední povinnosti postoupil žalobu prof. Kamenáře na p. Morávka státnímu návladnictví, aby zahájilo trestní řízení. Tato verze rozšiřována je v prostějovské veřejnosti; — i v té, která jinak jde s radnicí, se totiž považuje poslední čin Perkův za hrozný a nepřipustný akt nemorálnosti. Fakta však nelze falšovat. A faktem zůstane, že trestní oznámení učinil dr. Václav Perka. Budiž tu výslovně konstatováno, že ne pan Morávek, nýbrž výslovně dr. Perka. Jsou svědkové, kteří každé chvíli dosvědčí výrok Morávkův: „Já bych to všechno v dobrém urovnal, ale dr. Perka nechce.“ Když věci dospěly tak daleko, nedivíme se pohružce soc. demokratického listu, že pořádek budou v Prostějově dělat dělníci a třeba z ulice. Dr. Perka se však neztratil — dr. Kramář vezme pod svá křídla to — individuum, jak dra Perka nazývá sociálně demokratický list. Když jsme svého času napsali, že mladočestství není politická organizace, nýbrž reprezentuje jistý typ našich lidí, byla z toho bouře. Nuže dnes možno říci určitě o Moravě: mezi všemi lidmi, kteří se posavad přihlásili k mladočestství a které už poslanec Čech z Prahy jel zmustrovat, není člověka, který by na sobě neměl nějakého pochybného skraloupu.

POLITIKA DOMÁCI.

Porady bar. Gautsche.

Víděň, 14. července. (Pův. tel.)

Předsednictvo Sdružení nezávislých pokrokových poslanců z Čech a z Moravy, poslanec prof. Masaryk, dr. Stránský a Kalina, dostavili se dnes na pozvání k ministerskému předsedovi bar. Gautschovi a měli s ním skoro dvouhodinný rozhovor o politické situaci. Zmínění poslanci upozornili na hlavní požadavky českého národa a na chyby vídeňské politiky vyplývající z nezdravého ústavního zřízení a nezůstali ministerského předsedu o svém opozičním stanovisku nikterak v podobnosti.

Volby v Masarykově okrese.

I.

Dnem 13. června přestala býti valašská města klerikálními definitivně a na vždy. I tam, kde před 4 roky byla rozhodná klerikální většina, je dnes většina pokroková: Vizovice, Val. Klobouky a jim v čele Příbor, jenž byl r. 1907 vedle Štramberka ve skupině naší nejnejenější, mají rozhodnou většinu pokrokovou, Štramberk a Krasno, jmenovitě Štramberk, zlepšily se směrem k pokroku téměř na stejnost.

Je to událost radostná, nejradostnější z celých voleb v zemích českých, a zasluhuje podrobnější úvahy. Především několik cifer a statistik:

4. volební okres moravský	Poměr hlasů v %			
	r. 1907		r. 1911	
	Masaryk	klerikál	Masaryk	klerikál
Bojkovice	65·8	34·2	55·8	44·2
Bystřice	58·8	41·2	62·3	37·7
Kopřivnice	71	29	76·7	23·3
Krasno	47	53	48	52
Nový Jičín	75·5	24·5	76·7	23·3
Příbor	38·8	61·2	53·3	46·7
Rožnov	56	44	56	44
Štramberk	38·8	61·2	47·9	52·1
Val. Klobouky	37	63	51·7	48·3
Val. Meziříčí	58·3	41·7	71·6	28·4
Vizovice	41·5	58·5	54	46
Vsetín	66	34	67	33
Zlín	68·7	31·3	71·1	28·9
Celkem	56	44	61·7	38·3

Oděna ve slova mluví statistika procentuálního poměru hlasů takto: v Novém Jičíně, Rožnově a na Vsetíně se vzrůstem a v Krasně s úbytkem (viz následující tabulku) hlasů odevzdávaných zůstal poměr pokroku a klerikalismu nezměněn nebo skoro nezměněn; kromě Rožnova je všude zlepšení směrem k pokroku aspoň o jedno procento. Pravý rozmach učinila Kopřivnice, která dohonila rázem Nový Jičín a stojí s ním na vůdčím místě, potom následuje Val. Meziříčí, které ze 7. místa v řadě pokroku ocitá se na místě druhém, Zlín, Bystřice atd. R. 1907 sla města v tomto pořadí dle pokrokovosti: N. Jičín,

Kopřivnice, Zlín, Vsetín, Bojkovice, Bystřice, Val. Meziříčí, Rožnov (8 s pokr. většinou), Krasno, Vizovice, Štramberk-Příbor, Val. Klobouky. R. 1911 je řada jiná: N. Jičín-Kopřivnice, Val. Meziříčí, Zlín, Vsetín, Bystřice, Rožnov, Bojkovice, Vizovice, Příbor, Val. Klobouky (11 s pokrokovou většinou), Krasno a Štramberk, obě bez mála s 50% pokrokových voličů. R. 1907 bylo nejmenší % voličů vyjádřeno číslem 37, r. 1911 číslem 47·9 — tedy téměř o 11 procent zlepšení. Jenom v Bojkovicích posunuly se posice o 10% v neprospěch pokroku. Celkový výsledek vykazuje pro posl. Masaryka téměř dvoutřetinovou většinu.

Ještě zajímavější je procentuální stanovení absolutního přírůstku či úbytku hlasů, jak následuje.

IV. volební okres morav.	Voličů úhrnem		Zvýšení či klesnutí v %	Masaryk		Zvýšení či klesnutí v %	Klerikál		Zvýšení či klesnutí v %
	1907	1911		1907	1911		1907	1911	
Bojkovice	289	314	8·6	190	175	-7·0	99	139	31·3
Bystřice	739	785	6·2	434	489	12·9	305	296	-2·9
Kopřivnice	458	566	23·6	325	434	33·5	133	132	-0·7
Krasno	350	385	-4·2	165	161	-2·4	185	174	-5·8
Nov. Jičín	367	535	46·3	277	410	48·0	90	125	38·8
Příbor	770	395	16·2	289	477	60·0	472	418	-11·4
Rožnov	520	601	15·5	291	336	15·4	229	265	15·7
Štramberk	541	617	14·0	210	295	40·4	331	322	-2·6
Val. Klobouky	551	588	6·7	204	304	49·0	347	284	-21·0
Val. Meziříčí	537	560	4·2	313	401	28·1	224	156	-29·0
Vizovice	558	534	-4·3	232	288	24·1	326	246	-24·5
Vsetín	1159	1372	18·3	764	908	18·6	395	464	17·4
Zlín	631	714	13·1	453	507	14·7	198	207	4·5
Celkem	7570	8416	11·4	4136	5185	25·3	3334	3231	-3·0

Při zvětšeném počtu voličů znamená pro posl. Masaryka jen v Bojkovicích úbytek a pro klerikála zvýšení. Všude jinde je patrný vzrůst, i na př. v oboustranném úbytku voličů v Krasně.

V této řadě cifer stojí nejlépe Příbor; při celkovém zvýšení voličů o 16·2% pro Masaryka 60% proti r. 1907 a ještě k tomu 11·4% ztrátu na účet klerikálů. Podobně Val. Klobouky, Val. Meziříčí, Vizovice atd.

Ve všech městech je reakce buď blízká pádu, nebo je na ústupu, jakž ukazuje celkové procento ztráty klerikálních hlasů proti r. 1907. Nábělek dostal r. 1911 o 103 hlasy méně než Povondra r. 1907, ač voličů do r. 1911 přibýlo o 846 a o 1954 méně než Masaryk, kdežto r. 1907 zůstal klerikál v menšině o 802 hlasy.

— Obstrukce proti branné předložce v Uhrách. Oposice v uherské sněmovně 14. července pokračovala při čtení petičí v technické obstrukci. K návrhu oposice byla stanovena uzavřená schůze. Po uzavření schůzi pokračuje se v povšechné debatě o branné reformě. Posl. Samuel Bakonyi chápe se slova a bude prý mluvit po celou schůzi. Posl. Bakonyi (Justhovec) podává na počátku své řeči resoluci své strany, ve které se důrazně prohlašuje, že samostatná národní armáda jest nejnějnější zárukou státní neovlivnosti. Poslanecká sněmovna nechť předlohu odmítne a prohlásí, že rozřešení vojenských otázek považuje za úkol parlamentu, zvoleného na základě všeobecného, rovného a tajného práva hlasovacího. (Pochvala na levici.) Rečník odůvodňuje pak svoji resoluci a prohlašuje, že obě frak-

ce strany neodvislosti vedou boj proti předložení se spojenou silou a nadšením. Vývoj parlamentárních poměrů v Rakousku přinesl vládě vážné zklamání, neboť osud branné předlohy jest tam zajištěn. Posl. Bakonyi uvádí na to své státoprávní námítky proti předložení, jejíž znění obsahuje nejzávažnější důvody proti státoprávní samostatnosti Uher a uvádí do uherských zákonů podlouhý pojem celkové monarchie. Řečnick odvozuje konečně boj opozice proti předložení a přičítá zodpovědnost za obstrukci většině, která znemožňuje uspokojení tužeb národa. Řeč Bakonyiho, jež trvala přes 3½ hodiny, byla na levici vyslechnuta s bouřlivým voláním Eljen. Na to byla debata přerušena. Přístří schůze zitra, v sobotu.

— Stoupenci poslance Práška proti výkonnému výboru agrární strany. V Lysé konala se ve středu schůze starostů a důvěrníků ze všech 3 soudních okresů volebního okresu 47. Účastníků bylo přes 300. Ve schůzi, která trvala od 1—5 hodin, bylo usneseno: 1. Vyzvatí poslance Práška, aby svoji přihlášku do agrárního klubu ihned odvolal. 2. Založit list, který by zájmy voličů agrárních ze 47. volebního okresu i z jiných volebních okresů, stojících nikoliv proti straně, ale proti Švehlům a výkonnému výboru, hájil. 3. Neodebratí a vrátit časopisy Venkov, Cep, Rodný kraj a jiné, které způsobem neslušným psaly o Práškově a jeho voličích. 4. Založit v 47. volebním okr. okresní agitační fond a do Prahy do agitačního fondu české strany agrární nedávat už ani haléře. 5. Důvěrníci a starostové z okresu nymburského a benátského vyzývají jednomyslně svého zemského poslance Fr. Hybše, aby se mandátu vzdal, protože pro krajně nepřátelské a nepěkné stanovisko v říšských volbách proti nim a Práškově, nemají k němu více důvěry. Na to byla přečtena ostrá resoluce, která vyzývá nynějšímu vedení strany agrární, zejména oběma Švehlům, Udržalovi, Švejkovi, Pejškovi atd. špatné a nespřávné chování vůči Práškově i voličům v 47. volebním okresu, protože Prášek „pro ten čas“ nebyl do klubu přijat, prohlašuje se s ním solidárním a „pro ten čas“, ač zůstává agrárním, stojí i se svým poslancem mimo stranu.

— Manifestační schůze českého dělnictva ve Vídni. V den zahájení říšské rady konají se sociálně-demokratické schůze v X., XVII., XX. a XXI. okresu vídeňském, na nichž promluví poslanci soc. demokratické strany. Program schůzí je: Volby do říšské rady v Čechách a na Moravě.

ZA HRANICEMI.

Papežova reforma svátků a její motivy.

Rím, 14. července. Osservatore Romano sděluje motu proprio papežovo Supremi disciplinae, datované ze dne 2. července, jehož předmětem je změna předpisů o katolických svátcích. Motu proprio praví mezi jiným: Vzhledem na změněné časové a společenské poměry je radno změnit předpisy ve příčině zachování slavností církevních, protože rychlost a pohodlnost dnešního cestování umožňují přejít rychle do zemí, ve kterých jsou svátky církevní méně četné. Mimo to se zdá, že zvy-

šený ruch obchodní a rychlejší vyřizování obchodu je poškozováno prodloužením, jež vzniká tím, že svátky jsou časté. Konečně donucuje zdražení živobytí dělníky, aby příliš často práci svou nepřerušovali. Z důvodů těch se papež rozhodl počet svátků zmenšiti a tudíž předpisy o svátcích omeziiti na neděle, vánoce, nový rok, slavnost tří králů, Nanebevstoupení Páně, Počti Panny Marie, Nanebevzetí Panny Marie, Petra a Pavla a Všech Svátých. Svátky zemských patronů budíž přeloženy na neděle po svátku následující. Papež vyzývá biskupy, aby podali papežské Stolicí návrhy jestliže soudí, že v území jejich působnosti má býti některý ze zrušených svátků zachován.

Potud oficiální zpráva o nejnovějším úkazu vězně vatikánského, jehož titul zní: de diebus festis, Pius X., motu proprio.

Byli jsme zvědaví na motivy papežského výnosu, když nás došla prvá zvěst o jeho vydání. Dnes jsou známy. Důvody ty překvapují. Nejen nás, ale překvapí zajisté celý svět, jmenovitě ovečky Petrovy.

Pohnutky přesunutí oslav svátých, jak je papež formuluje po „zralé úvaze všech okolností a ve shodě s úctyhodnými bratry kardinály“ jsou — světe žasni — hospodářská konkurence mezi zeměmi katolickými a protestantskými. Papež chce zrušením svátků usnadnit katolíkům soutěž s podnikateli, kde se onej svátky neslaví a kde se v takové dny pracuje.

Motivací, proč se katolíci svatí nemají zvláště oslavovat, je tedy čistě rázu obchodního, výdělečného. Kvitujeme: až dosud — pokud víme — chovali věřící přesvědčení, že oslavy patronů jsou vyššího rázu. Papež Pius X. vyznává, že jsou důvody hospodářské silnější, nežli předpisy církve.

Zdražili prý se životní prostředky a proto Pius X. přeje dělnictvu výdělek, bude-li pracovat. To je pilulka, kterou má chudý lid katolický spolknout, jež zahaluje vlastní povahu této farnosí reformy. Účinek hospodářský bude právě v mnohých oborech opačný, jak soudí se i v kruzích průmyslníků. Vývojem poměrů dosáhli dělníci toho, že jim byly svátky placeny, třeba nepracovali. Svátek, třeba ho nesvětili, byl jim dnem odpočinku; nyní budou muset pracovat. Vlastní prospěch z papežské reformy budou mít kapitalisté. — Tedy i po stránce sociální mine se Motu proprio cílem. Ve Vatikáně ovšem zaspali celá století; ctihodní starci církevní nevědí, co se kolem nich děje. Jejich nevědomost je omluvou. Do slova dle písma: „nevědí, co činí.“

Významno je, že i „průmyslové a hospodářské kruhy“ — jak praví orgán finančníků a bursiánů vídeňských Neue Freie Presse — nesouhlasí s novou reformou svátých, jak jí chce provést Pius X.

zřizována byla oddělení pedagogická — a pak oddělení rodinná, kde by se zachovávaly v účtých doklady starých rodů patricijských. Kolik dobra by mohly způsobiti tyto zajímavé instituce!

A jak pěkné by bylo, kdyby v každé rodině, jako byly u starých pohanů Penátové — u nás skvěl se oltářik památek po předcích, nežádka několika generací, kde by byly doklady osudů rodiny, jakýsi přehled jejího vývoje.

A nedělní rodinné besedy byly by upřímnou a moderní bohoslužbou u tohoto oltáře — nebyly by však zasvěcovány jen Penátům — i velké rodině naší — národu, ba i společnosti lidské vůbec by věnovaly chvíle, historii dále i poměrům zeměpisným, přírodopisným kraje a vlasti, ale především by měly úkolem pečovat o budoucnost národa, o zlepšení, zušlechtnění generací příštích co do povahy — a současně také zlepšiti život rodinný, kam by přiváděly trochu paprsků lásky a blaha. Toho je třeba snad nejvíce a to ve všech vrstvách společenských a proto bych doporučoval tuto myšlenku, která není snad ani dosti původní, ani nová, ale která by snad v lečems mohla prospěti, když by časem zapustila kořeny. Vim, ano jsem přesvědčen, že prostý návrh tento není vyná-

V katolických zemích zrušeno by bylo 14 dnů, v protestantských zemích 9; to znamená, že — dle nynějšího stavu — katolíci by pracovali o 6 dnů více nežli protestanté, což je zase ku neprospěchu katolického lidu, jež zbavuje papež 6 dnů odpočinku — dovozuje vídeňský list.

Papežská reforma naráží konečně i na překážky zákonné, ježto v živnostenském řádě jsou ustanovení se zřetelem k svátkům dosud platným.

Pokrokoví lidé mohou jen vítat snahu odstranit oslavy, jež v moderní době ztratily svého významu. Jde však o to, aby změna tato nestála se na úkor pracujících a na prospěch majetných. To právě svatý otec nedovedl rozřešit. Jen se pustil dogmat a už udělal chybu.

Diplomatické jednání o Maroku.

Dotaz v anglické sněmovně. — Francouzi a Španělé v Maroku.

Londýn, 13. července. V dolní sněmovně odpověděl dnes státní tajemník Grey záporně na dotaz, zdali dostal oficiální sdělení, že Spojené Státy americké podaly u německé vlády rozklady pro obsazení Agadiru, odůvodňující to tím, že obsazení by poškozovalo zájmy průplavu Panamského. Na další dotaz odpověděl Grey, že četl v Listech, že bývalý prezident Castro se vrátil do Venezuely, oficiální zprávy o tom že však nedostal.

Paříž, 13. července. Agence Havas sděluje z El Ksarů ze dne 12. července: Sluha francouzského konsula byl dnes dopoledne před bytem konsulovým zatčen a násilně odveden do tábora španělského. Francouzský konsul nemohl dosáhnout, aby byl propuštěn na svobodu. V noci přibýlo sem sto mužů španělské jízdy; očekává se, že sem přibude ještě další vojsko.

Sněmovna lordů v Anglii.

Londýn, 13. července. Horní sněmovna ukončila dnes podrobnou debatu o zákoně parlamentním. Na různých dalekosáhlých dodatečných návrzích opozice nebyla vykonána žádná změna. Očekává se tedy, že předseda ministerstva Asquith, jakmile zákon přijde do dolní sněmovny, navrhne, aby dodatečné návrhy byly en bloc zamítnuty. Horní sněmovna bude o třetím čtení hlasovati dne 20. července. Dolní sněmovna bude o dodatečných návrzích rokovati dne 24. července.

Kabinetní krize v Persii.

Teheran, 13. července. Návrat sipahdara nemohl kabinetní krizi rozřešiti. Deputace záležející ze členů stran parlamentu dostavila se ke vladaři, aby mu doporučila jmenovati nového předsedu ministerstva. Nepochybně navrhla Mutamina el Mulka, jenž se vzdělal ve Francii a Anglii a byl už několikráte ministrem. Pozoruhodnou charakteristickou známkou situace nynější je svornost mezi stranami parlamentu. Je to poněkudé zásluhou vlivu generálního správce pokladu, jemuž se podařilo nadchnouti poslance pro myšlenku reformy finanční.

BESEDA.

PROKOP Z BOHUTINA:

Radostné neděle.

(Jos. X. Kubálkovi.)

VI.

Nazval jsem článek „radostná neděle“ proto, že právě v neděli každý má skoro volno a že často mnohý šťastný otec opravdu neví, jak to volně odpoledne ztráviti, lépe řečeno ubítí.

Žádám tedy, aby tato odpoledne byla věnována malým občánkům přístiu a rodině vůbec.

Význam, jak jsem poukázal, měla by věc nekolikerej. Rodinu by povznela — utužila pásky její způsobem uslechlým a milým. Dětem by poskytla vážné a milé povznášející zábavy. Budila by lásku ku předkům a tím také vlastenecké city. Odvracela by od chyb, jež v rodině se vyskytovaly a které možno snadno dědit. Dodávala by cenný materiál pro literaturu dětskou — dávala by podklad k rodinným muzeím a ke studiu rodiny vůbec. Slovem význam takových rodinných besed by mohl býti značný.

Jak pěkné by bylo, kdyby místy při muzeích

lezem záračného sera, jež by snad znamenalo převrat v dosavadním styku rodičů a dětí a v poměrech rodinných vůbec.

O tom ani nemám. Než nikdy dojistá také neupře, že nynější rodinné poměry, jak jsem je zde vylíčil, jsou tak málo utěšené, že třeba skutečně o tom uvažovati, jak by bylo možno nejsnáze a nejlépe pracovati ku zvýšení snah výchovných v rodině, jakož i usilovati o zlepšení celkového vzájemného poměru rodičů a přivésti trochu světla do neutěšených chmur manželského života.

Chudý tedy jen prostředek navrhuji, ale snadno provedný a vykonatelný, který právě svou jednoduchostí — dobře se hodí všem rodinám, kde jen trochu jest zájem o dítě, kde jen trochu vládně vědomí vznešeného úkolu, že vychovávají příštího občana, a kde snad může tento prostý návrh skutečně dáti alespoň popud k lepšímu soužití, naznačiti cestu, která povede daleko, snad daleko, ale vyústí bezpečně v říši spokojenosti, v kraji blaha a radosti.

A radosti ze života dnešní generaci velmi je zapotřebí a každý prostředek, byt sebe nepatrnější, vede-li k ní, buď posvěcen účelem, kterému slouží.

HLÍDKA ČASU 53

Umění.

ORSAH: Zdeněk Záhoř: Goethovy „Wahlverwandtschaften“ se stanoviska Weiningerovy these v vzájemné přitažlivosti pohlaví.
Fr. Kalda: Hnutí jihonárodní. II.
Karel Handzel: K diskusí o překládání z cizích jazyků.

ZDENĚK ZÁHOŘ:

Goethovy

„Wahlverwandtschaften“

se stanoviska Weiningerovy these o vzájemné přitažlivosti pohlaví.

V Goethově románu vystupují, jak známo, dvě dvojice: manželé Eduard a Charlotta s jedné, hejtman a Ottilie s druhé strany. Mezi oběma dvojicemi pak nastane, smíme-li říci, chiasmus: Eduard zamiluje se do Ottilie, Charlotta do hejtmana. Proč se tak stalo, nездůvodňuje Goethe přímo, používá jen ke znázornění zákona o slučivosti látek. V rozhovoru na začátku románu táže se Charlotta obou mužů na význam slova „Wahlverwandtschaft“. Eduard a hejtman podají vysvětlení příkladem: voda směšuje se snadno s vínem, avšak vylučuje olej, pak znázorněním theoretickým: $a+b$ tvoří úzce sloučený celek, přistoupí-li však ještě $c+d$, může se státi, pakliže existuje slučivost mezi látkami, že „a“ sloučí se s „d“, „b“ s „c“.

Goethe užívá zde tedy obrazu, aby znázornil nevysvětlitelnou přitažlivost dvou individuí, nepodává však nikde motivace. Zdali považuje Goethe tuto vzájemnou přitažlivost mrtvých hmot i živoucích tvorů za rozdílnou pouze po stránce kvantitativní, což by arci byl jakýsi pokus o vysvětlení, nevysvětluje nikde z jeho románu. Není vyloučen tento náhled, sledávající ve smyslu Schopenhauerově v chemické slučivosti hmot jeden z nejrudimentárnějších projevů lásky, dokladů proň však u Goetha není.

Známa kniha: *Geschlecht und Charakter, eine prinzipielle Untersuchung von Dr. O. Weininger* (Wien, Braumüller 1903) podává, krom mnoha jiných a vynikajících, byť i leckdy sporných vývodů, také o této otázce zajímavý názor. Abych jej však mohl aplikovati na Goethův román, musím se o něm poněkud rozepsati.

Opíraje se o výroky lékařských autorit a o vlastní zkušenost, Weininger staví svou teorii na tomto faktu: Není individua, jež by bylo výhradně mužem nebo ženou, jsou jen nesčetné sexuální stupně, v nichž pohlaví to či ono více méně převládá. Tomuto faktu, lékařům dobře známému, bylo dosud věnováno málo pozornosti mimo eklatantní případy hermafroditismu. Na první pohled zdá se sice paradoxní, že v každém muži je více méně ženských prvků a naopak, je však každému známo, že velmi často vyskytují se u jednoho pohlaví tělesné i duševní vlastnosti, jež po výtece přisuzujeme pohlaví druhému. Uvádím některé z anatomických dokladů. Jediná kost, podle níž se značnou jistotou můžeme souditi na pohlaví individua, jest pánev. Pánev je u muže vyšší a užší, u ženy nižší a plošší — jsou však i muži, mající pánev zřejmě ženskou, a vice versa. Každý muž má zakrnělé mléčné žlázy, zhusta mívají mužové ženské ruce, ženské hlas, ženy mívají vous, drsný hlas atd. Tím ovšem není řečeno, že by žena mužského typu přestávala býti ženou, co se tkne pohlavního citění, že by proto již musila býti pohlavně abnormální. Podrobnějším rozbořením, náležejícím již do oboru pohlavní fyziologie resp. psychologie, nemohu se zde obírat.

Opíraje se tedy o tuto thesi přistupuje Weininger k dalšímu vývodu, k němuž dospěl samostatně, jenž však byl již podobně formulován ve starověku Pythagorou, Alkmaionem, dále filosofem Parmenidem a posléze Arturem Schopenhauerem v jeho „Metafysice lásky.“ Zákon tento zní: O hlavního spojení usilují vždy dvě taková individua, která spolu tvoří úplného muže a úplnou ženu, t. j. muž s určitým kvantem žensví cítí náklonnost k ženě, která má do sebe o m o ž n á totéž kvantum mužství, a tudíž jej jaksi doplňuje. Přitažlivost jest arci oboustranná. Z dokladů, jež Weininger uvádí, vypíší jen některé.

Často slycháme, že X. řekne Y.: „Nechápu, proč se ti ta žena líbí!“ Podle výkladu Weiningerova řečená žena není doplňkem pro X., ale ovšem pro Y. Extremní muž bude vždy usilovati o extrémní ženu, muž se ženskými vlastnostmi bude vyhledávati ženu vlastností mužských. Frappantní historický doklad na příklad je případ G. Sandové, jež zvolila mužské jméno a nosila mužský oděv, v němž muži k nepoznání se podobala. Znám jest její poměr k Chopinovi a Mussetovi, jichž povahy a díla mají tolik ženských rysů; žádný vynikající básník nevyrovná se Mussetovi sentimentálností a vznětlivostí, a málokterá hudba vyrovná se Chopinově sladkým a lichotným kouzlem.

Právem tvrdí Weininger, že toto pole dosud výhradně bylo ponecháno umění a poesii, aniž bylo podrobeno kritickému, vědeckému šetření, a připouští ovšem, že při tom vždy také ještě jiné okolnosti spolupůsobí, z nichž mnohé dosud jsou záhadné. Při této příležitosti zmiňuje se též o Goethově románu *Wahlverwandtschaften*, i podrobil jsem jej po této stránce analýze, jejíž výsledek zde podávám. Dlužno uznati, že málokterý básník hodil by se lépe k takovému šetření, než Goethe, jehož díla vyrůstala v nejužším styku se životem, takže sám sebe nazývá básníkem příležitostným. Podotýkám ještě, že analysuji Goethův román pouze se stanoviska této thesi, a že neřeším problém v celé jeho šíři a se všech hledisek. —

Charlotta a hejtman jsou normálnější, t. j. extrémnější, jakožto žena i muž, kdežto Eduardova povaha má rysy nepopíratelně ženské. Ve spojení Eduarda a Charlotty jest tudíž ženství přílišně zastoupeno, a pro Eduarda je vhodnější doplňkem Ottilie, jejíž charakter má vsutku několik mužských rysův.

Oč mužnější je hejtman než Eduard, vysvětluje při četbě na první pohled. Na str. 54. (vydání Reclamovo) charakterisován je jako „klidný, nikterak ješitný a vůbec lakonický muž.“ Hejtman mužně resignuje, Eduard není pánev své vášně.

Niže uvedeny jsou dva doklady, že Charlotta cítí více po žensku, než Ottilie, kárající ji, že nedbá přepychu v oděvu a že posluhuje mužům. Kolik ryze ženského v nejkrásnějším smyslu v ní bylo, o tom svědčí tento passus (str. 57.). „Charlotta byla z oněch žen, jež při vrozené střídmosti beze zvláštního úmyslu i námahy ani v manželství nepřestávají si věsti jako milenký... podobala se vždy láskyplně nevěstě, která ještě vroucně ostýchá se i toho, co již jest dovoleno.“

Nejhojnější jsou doklady o ženskost povahy Eduardovy.

Chce na př. na Charlottě vymoci, aby hejtmana ve svém domě přijala. Nežádá toho však kategoricky, nýbrž lisavě, s roztomilou vtíravostí.

(St. 7.) „Vyjadřoval se dle svého zvyku přívětivě a příjemně: neboť byt i při své vnímavosti snadno vzplanul, třebaž živá jeho dy-

chtivost byla vtíravá, třebaž i houževnatost jeho byla s to vzbuditi netrpělivost; byly přec jeho projevy mírněny tím, že zůstával při tom naprosto šetrným, takže každý musil uznati jeho roztomilost, byť i byl na obtíž.

Tímto způsobem uvedl Charlottu onoho rána nejprve v nejrůzovější náladu, na to přivedl ji rozmarnými poznámkami úplně z míry, takže na konec zvolala: Chceš zajisté, abych přiznala milenci, čeho odpírám manželu.

„Alespoň se, můj milý, pokračovala, přesvědčís, že tvá přání a milá živosť, s kterou je pronášíš, mne jak náleží dojala.“

Svědčí-li předešlé místo o odvislosti Eduardově na jeho ženě, doznává to na jiném místě sám (str. 25): Charlotta, tys A a já tvé B: neboť vlastně závisím přec jenom na tobě a následuji tebe jako B následuje písmeny A.

Zženštilost Eduardovu dosvědčuje passus (str. 35): „Zvláště pečovala Ottilie o to, aby zamezila veškeren průvan, vůči němuž by přepiati citliv, proč se svoji ženou, která nemohla se nikdy vzduchu nabažiti, leckdy se dostal do sporu... Eduard přes pokročilý věk zachoval si vždy cos dětského, což Ottiliiu mládí zvláště svědčilo.“

Poddájnost Eduardova vysvitá i z toho, že ho jeho rodiče přinutili k prvnímu sňatku. Jeho první žena odměňovala dobré jeho chování štědrostí. (!) Str.: 6.: Jsa od mládí jediným, rozmazleným dítětem bohatých rodičů, kteří ho dovedli přiměti k sňatku nanejvýše výhodnému se ženou o mnoho starší, jsa od této také na každý způsob zhýčkávan, tím že jeho dobré chování vůči sobě snažila se odměňovati největší štědrostí...“

Vášeň propuká u Eduarda dravě, ničím nepoutána — oddává se jí zcela, takže se mu dostane i výtky nemožnosti.

Str. 82.: „Neusmívejte se, milý Mittlere, či usmívejte se též! O nestydím se za tuto přichylnost, za tuto, chcete-li, pošetilou, šílenou náklonnost. Ne, nikdy jsem dosud nemiloval: nyní teprve vim, co to značí. Až do nynějška bylo vše v mém životě pouze hrou, pouhým mařením času, pouze hříšným jeho mrlháním, dokud jsem jí nepoznal, jí nemiloval a zcela a vlastně nemiloval. Byla mi činěna výtka, ne právě do očí, ale přec za zády, že jsem namnoze diletant a nedouk. Dost možná, avšak já dosud nenalezl ničeho, v čem jsem se mohl osvědčiti mistrem. Chtěl bych viděti toho, kdo mne předstihne ve schopnosti milovati... vypukl v pláč, jsa udolan bolestným rozporem, a jeho slzy tekly tím hojněji čím srdce jeho sdílností stalo se měkčím...“

Str. 83.: „Eduard — pravil — nechť se vzmuží, nechť pomní, čím povinen je své mužské důstojnosti...“

Myslím, že tyto doklady s dostatek svědčí o ženskosti Eduardovy povahy.

Mužské rysy u Ottilie jsou následující. Dopis učitele z pensionatu o ní praví (str. 17.): „Co neplyne z předchozího, toho nechápe; je neschopna, ano zatvrzelá vůči věci snadno pochopitelné, která pro ni s ničím nesouvisí; jestliže však člověk nalezne a jí ozřejmí částky spojující, chápe i nejtěžší věci.“

Ottilie tedy má smysl pro logičnost, methodičnost, kdežto zpravidla chápání i paměť ženina jsou spíše mechanické, povrchní.

Ottilie dbá méně úpravnosti a přepychu šatstva než Charlotta (str. 30.): Charlotta žádala na Ottilii, aby v šatstvu hleděla si více přepychu a elegance.“

Dále byla Ottilie velmi úslužná vůči každému, vůči mužům (str. 31.): „Tato způsobná očiota Ottiliiina působila Charlottě mnohou radostí.“ Vytýká jí však dále: „... nesluší se však, aby žena vůči mužům byla takto pokorna a úslužná.“

Zde Charlotta smýšlí mnohem ženštěji, resp. mnohem více jako dáma, jež navykla si podle tradice dáti si sloužit muži.

Konečně svědčí ještě ve prospěch našeho tvrzení Ottiliin denník. Miluje Eduarda bezmezně, žije však vzdálena od miláčka. Domnívali bychom se, že je všecka proniknuta láskou a svým bolem. V denníku však čteme jen hluboké úvahy a aforismy o životě, umění, společnosti atd., důkaz o úplném ovládnutí citu intelektem.

Stůž zde ještě citát, připomínající mythus o jediném rodu lidí, o němž se zmiňují upanišady a Platonovo symposion, a výrok Kantův: „Erst Mann und Weib zusammen machen den Menschen aus.“

Str. 170.: „A tak tedy zůstal (Eduard), jak chtěl, jak musil... I nyní, jako dříve, působil na sebe navzájem neposatelnou, téměř magickou přitažlivostí... Jen nejužší blízkost dovedla je upokojiti, ale pak i dokonale upokojiti a tato blízkost postačovala; ani pohledu, ni slova, posuňku či doteku nebylo třeba, leč pouhého spolubyti: pak nebyli to lidé dva, byl to jen Jeden člověk, nevědomky dokonale ukončený, spokojený sám s sebou i se světem... Život byl jim hádankou, jejíž řešení nalézali jen společně.“

Hádanka ovšem nijak touto studií rozluštěna není a býti nemůže. Zejména doklady pro mužský charakter Ottiliin jsou příliš vzácné. — Ottiliino mládí, potřeba pohlavní variace hrály u Eduarda též jistě důležitou roli, nehledě k jiným faktorům, jichž stanoviti přesně ani nelze. U některých vlastností jsme na pochybách, máme-li je zařaditi mezi mužské či ženské, tak na příklad houževnatost Eduardovu, s níž téměř až k samému konci usiluje o spojení s Ottilií, kdežto Ottilie mnohem dříve se ho zřiká. Často jde o pouhé odstíny, které mohou svědčeti pro i contra.*)

DR. FRANT. KALDA:

Hnutí jhonorozemské. II.

Však zase octl se spisovatel v bídě. Přijal službu u přítele svého, majitele květinářského závodu, až se zase Wappers postaral o jeho budoucnost, vymoň mu vyzvání vlády, aby napsal dějiny Belgie. Za to stal se Conscience sekretářem akademie pro výtvarné umění a nyní pracuje nejintenzivněji. Rada jeho vynikajících románů přeložena do angličtiny, němčiny, dánštiny, francouzštiny a snad bude pořízen i český překlad některého zvláště významného spisu. Když Conscience vydal jakožto konservátor Bruselských muzeí stý svazek svých spisů, oslavován byl nadšeně v obou sesterských zemích.

Zatím zavznělo heslo hnutí flámského i na poli sociálně-politickém. Když roku 1839 prohlášením krále Viléma I. ztroskotány byly naděje těch, kteří stále ještě doufali v sjednocení obou zemí, vystupovali zástupcové flámského národa tím důrazněji ve prospěch svých požadavků: V severní oblasti užívejš vláda jazyka flámského ve správně státní, v oboru práva a ve veřejném školství. Petici tuto podal známý již Willems a ve sněmovně ji hájil De Decker. Úspěchu tento první útok ovšem nedoznal, ale houževnatostí svou získal bojovníci flámský znenáhla cenných výsledků.

Další krok, jímž se měla upevniti posice národa, vyšel z Gentu: pravý opak toho, co se stalo s národem česko-slovenským — Flámové projevíli touhu užšího jazykového splynutí s větví holland-

*) Jest zajisté požadavkem moderní kritické metody, aby stanovila míru a jakost sexuálního citění u jednotlivých autorů. V tom ohledu zajímavý příspěvek podává spis Franka Harrisa: „The man Shakespeare and his tragic life story.“ jenž poukazuje na množství ženských prvků v povaze Shakespearově.

skou. Tomu nápomáhali měly kongresy. První sjezd toho druhu konán byl roku 1849 v Gentu. Tehdy položen byl základ k velkému slovníku nizozemského jazyka.

S tím souvisela otázka pravopisu. Redaktoři slovníku M. de Vries a L. A. te Winkel určili roku 1863 pravidla pravopisu, jež již roku 1864 uznaly kongresy, belgická vláda, flámská spisovatelé i žurnalistika. Výsledkem prvního sjezdu bylo též založení Willemsova fondu s mnohými pobočkami ve městech i na venkově, čímž byla velmi účinně podporována literatura. Roku 1877 založen fond Davidův za týmž účelem.

Stručný tento nástin doby průběhu končíme zmínkou o literárním separatismu, jenž se objevil v letech čtyřicátých. Kněží a učitelé oděhovaní v Brugge a Rousselaere, snažili se vyvolati opozici proti jednotnému pravopisu Willemsovu, uvádějíce v literaturu idiotismy západoflámské. Van de Bo vydal slovník, jenž měl dokázati bohatství tohoto dialektu. V poesii byl hlavním zástupcem tohoto směru Guido Gezelle, chefredaktor časopisu „Rond deu heerd“ (U krbu), jenž mimo jiné napsal roku 1858 Kerkhofbloemen (Hřbitovní květi). V básních svých opěrá kromě pětiaktového dramatu, v němž pojí se pověst o Gudruně a historická zpráva o povstání římského vojevůdce Carausia v organický celek. Básník vyniká fantasií a účinně líčí divoké výbuchy lásky a ctižádosti. Zemřel mlád po dlouhé nemoci roku 1880, byv v Antwerpách za své dílo dle dávného zvyku korunován. Ostatní básně jeho jsou méně důležité.

B. Doba rozvoje.

Nesnadno určití přesně hranici mezi jednotlivými epochami nové flámské kultury. Dobou rozvoje lze nazvati dobu, jejímž centrem v dějinách „vnějších“ jsou zákony z let sedmdesátých a osmdesátých. Roku 1866 znovu tlumočil požadavky národa v parlamentě Jan de Laet a roku 1867 výmluvný A. de Maere-Limnander. Konečně zvítězila v bojích houževnatost flámská a roku 1873 dán byl zákon, jímž v oblasti flámské v oboru práva priznána byla rovnoprávnost jazyka flámského s jazykem francouzským. Roku 1878 rozšířeno bylo toto právo i na obor samosprávy krajské i místní, roku 1883 na školství a roku 1886 zřízena byla akademie v Gentu, jež pozívá týchž výsad jako akademie založená Marií Terezií. Tyto úspěchy jsou jistě výsledkem probudilosti a vzdělanosti všech vrstev národa, což zase podmíněno bylo značnou měrou klidným, rovnoměrným vývojem literatury na podkladě práce buditelů. Jen letmo pohledneme na nejvýznamnější postavy v řadě těch, kteří věnovali se s úspěchem literatuře v době této. Stručnými rysy budeme charakterisovati jejich činnost. Základní klasifikace lze se s výhodou přidržeti, i pojednáme o poesii a proze s chronologickým celkem výpočtem osob.

1. Stoupenci Ledeganekovi byli:

Bratři Theodor a Jan van Rijswijk, kteří vydali národní písně; J. A. van Droogenbroeck obohatil flámskou poesii dle Rückertova a Dantzenbergova vzoru cizími, zvláště orientálskými formami; antwerpský pekař a ohnivý řečník, o němž již dříve byla zmínka učiněna, Jan de Laet, psal novelly a proslavil se básní „dívce, jež chce básnit“. Konečně Prudeus van Duyse, improvizátor a přítel severního Nizozemí, projednal o nizoněmecké matrice. Roku 1848 bylo toto jeho dílo v Hollandsku počteno cenou.

2. Na kongresu Utrechtském roku 1855 objevil se první básník, Jan van Beers, jehož poesie vykazuje samorostlé rysy neřídící se již otrocky vzory hollandskými. Hlavním dílem Beersovým jest „De Blinde“. Básník podléhal zprvu sentimentalitě, později však dal na jevo bystrou schopnost pozorovací. Život na vsi, život ve městě, rázovitá drobnomába a líčení svérázné přírody, toť sužety tvorby Beersovy.

KAREL HANDZEL:

K diskusi o překládání z cizích jazykův.

(K mému překladu: Mychajlo Jackiv: Horčičné zrno.)

V předešlé literární Hlídce věnoval pan J. V. Burian zvýšenou pozornost mému překladu z ukrajinskiny a demonstroval na něm poněkud rozčileně domnělou nízkou úroveň v našich překladech vůbec. Některé závěry učinil zřejmě ukvapeně.

Překladu mému možno vytýkati všecko možné, jen ne povrchnost a nepozornost. Dlouhý styk můj s Haličí, znalost ruštiny a polštiny (přeložil jsem do polštiny črtý Horkého a přímo do polských časopisů jsem referoval, z polštiny pak jsem řadu věcí přeložil), delší pobyt ve Lvově, osobní styk s autorem knihy mnou přeložené i jeho přáteli — to vše ukazuje, že jsem se práce nechopil nepřipraven. Překlad svůj pořizoval jsem částečně za vední samého autora a jeho životopisce profesora Tverdochliba ve Lvově. Ještě jsem byl tak úzkostlivý, že v každém pochybném případě měl jsem vydatnou pomoc vzdělaného Ukrajince u nás. Mám tedy vědomí, že, ač začátečník, vydal jsem na veřejnost překlad poctivý a pečlivý.

I nezasvěcenému čtenáři kritiky páně Burianovy bylo patno, že místy přes výkřičníky šlo jen o drobnosti, ba o věci pouhého vkusu. Tu by byl každý spor zbytečný. Jinde zdánlivá nepřesnost moje je vysvětlitelná mým postupem, který jsem volil na výslovné přání autorovo.

Na př. „Smích mrtvol“, na němž pan Burian mě chyby demonstruje, překládal jsem z knihy „Kazka pro persten“, vyd. Molodon Muson r. 1907 ve Lvově. Autor však přál si, abych volil pozměněné znění, jak je pro Tverdochlibovo polské vydání knihy sám upravil. Učinil jsem tak, ale ovšem jen tam, kde spisovatel v polském zpracování skutečně měl šťastnější ruku. Kde však jeho opravy poškozovaly poněkud hutnost a určitost představy o jeho literární osobnosti, tam jsem se přidržel originálu ukrajinského. A právě tu mě stihly některé výtky páně Burianovy.

Dle rady spisovatelovy a Tverdochlibovy jsem opravený přeložil tyto věty:

„Smichu tomu porozuměl nejhluběji ubohý lid, který se tlačil kolem vozu s hlasitým chichotem, který vše za sebou strhoval.“

„Mélo to znamenati selskou robotu a poddanství.“

„... boží muž, pozvedaje se předkem, tloukl hůlkou.“

Originálu špatně porozuměl pan Burian v těchto větách:

„... odbil všechny tóny a s nimi i všechny lidské radosti, žaly a tužby —“, ano to je docela správně, neboť zde stojí proti „radosti“ — „žaly“ a žádné „útechy“! On je „odbil“ jako odbijí hodiny dvanáctou a ne — vyloukal.

„Při tom obracel se stále k lidem a tak žalostně se chichotal, že mnoho jich až k pláči vylo.“ Na té větě nebylo by nic výtky hodno až na slovo „stále“, ale zde se dopustil chyby pan Burian a ne já, neboť „v-odno“ neznamená: náhle, najednou — nýbrž: v jednom kuse, v jednom trvání, t. j. stále.

Zdali jsem setřel plastičnost originálu čili nic, přenechávám klidně veřejnému úsudku a srovnání s překladem — páně Burianovým. Nemohu potlačit svého údivu, že výtkaři plýtvá překládatel jeho dokonalostí a že on bere v pochybnost mou znalost ukrajinské.

Nechej neskronně vynáseti obsažnost nebo neobsažnost své předmluvy. Jistě jsem se poctivě snažil, abych získal všechny informace o autorovi.

Portrét jeho osobnosti kreslil jsem dle skutečnosti a proto jsem překvapen kritikou páně Burianovou, jakobych byl zobrazoval poseura. Nic takového nebude tvrditi, kdo Jackiva osobně zná. A ani autor nic podobného v mě črtě neshledal.

Pořádá Jan Krejčí.

UMĚNÍ, VĚDA A OSVĚTA.

Ceny. Dovíráme se z vídeňských listů, že byly na akademii pro výtvarná umění — oddělení pro architekturu — přiknuty ceny pánům Frt. Šrámkovi ze Strakonice a Rud. Welsovi z Oseka u Rokycan. — Pan Wels dostal cenu Schmidovu na studii „Kolonie pro děm dřevních škodových tváren v Plzni“, a cenu Hansenovu na studii „Divadlo na klasické půdě“.

Kapesní Kalendář učitelů, vydávaný nakladem Z. U. S. vyšel letos opět v úhledné, celopiaténo úpr. Aby jeho objem nebyl příliš veliký, oddělen schematicus, který vyjde na základě nejnovějších dat v prosinci. Obsah kalendáře je vhodný a cenný. Pořadatelstvo hledělo zařadit vše, čeho učitel denně potřebuje, a co jej zajímá. Z bohatého obsahu uvádíme jen některé důležité státy: Agenda škol. správy — Nejnovější zákony a nařízení školní — Bolestná stránka učít. jak pomocí učitelstvu ke vhodným bytům — Právní ráde — Nová literární žea — Seznam paedag. časopisů slovan. a mimoslovanských — Směs informací a pomůcek pro praktický život a m. j. Z cenného obsahu domníváme se, že kalendář je pro každého učitele nepostradatelný. Jen bychom myslili, že zcela dobře mohla být vynechána stať „Dvě cesty prázdninové“ a lahražena na př. návodem výslovností francouzštiny a angličtiny, nebo přehledem významných pojednání v časopisech paed. za uplynulý rok. Učitelstvo dnes žije v nedostatku a je rádo, že si dojde do města pro služné, nebo na učitelstvu schůzi, na cesty a právě na ktené cesty peněz rozhodně mu rezbývá, nebo snad jen několika vyvolencům. U ostatních čtenářů (a těch je z kruhů obchod. k účelům reklamním jistě dosti) budí to zdání, že učitelstvo není tak zle. když může podnikati nákladné cesty. Kalendář stojí 2.20 K. — Týmž nakladem vyšlo Poučení o zkouškách dospělosti i způsobu učít. pro školy obecné i měšťanské. Že spisek je hledán a pro učitelstvo velice potřebný, o tom svědčí okolnost, že vyšel již ve IV. vydání. Ti, kdož hledají rady, pokyny, pomůcky, spisy ke studiu k jakýmkoliv zkouškám, jež učitel neb učitelka konati může, najdou v něm patřičného vysvětlení a poučení, neboť spis sebral a upravil V. Procházk, okr. inspektor a člen zkušební komise pro školy obec. i měst. v Praze. Cena spisu 1.20 K vzhledem k obsáhlosti jeho je nepatrná. — Ška.

Městské divadlo Král. Vinohradů. Dnes je Bahrova veselohra Pavouk (II. čtvrtka). Zítra odpol. za snižené ceny Straussova opereta Cikánský baron. Večer je mimo předp. Albinho opereta Baron Trenk. V pondělí je za pouhé ceny činoherní mimo předp. Nougousova výpravná opera Quo vadis?, k níž zavrtají hromadně návštěvy z Červeného Kostelce, z Koufimi a z Litovle na Moravě. V úterý je premiéra Molnárovy veselohry Gardový poručík (III.).

NEJNOVĚJŠÍ ZPRÁVY telefonické a telegrafické.

Životní povolání poslanců nové říšské rady. Vídeň, 14. července. (Páv. tel.) Dnes vyšel prozatímní seznam poslanců nového parlamentu. Z 516 mandátů, jež čítá poslanecká sněmovna, bylo definitivně obsazeno 511. Poslanci Breiter, Daszyński, Schmeier a Wastian mají po dvou mandátech. Doplňovací volby na tyto mandáty nemohou být vypsaný dříve, dokud nebudou resignace sděleny sněmovně. Také dr. Löwenstein vzdal se mandátu za Drohobycz, avšak volba nemůže být rovněž vypsána, dokud úřadující předseda sněmovny dr. Pattai nepředá zprávu o resignaci předsedovi dle stáří. — Sociální složení druhé sněmovny všeobecného rovného hlasovacího práva je toto: Z 511 poslanců je 1 ministr v službě, 9 bývalých ministrů, 59 advokátů, 59 žurnalistů a spisovatelů, 22 důstojníků, 30 profesorů, 10 učitelů, 9 lékařů, 1 malř, 21 soudců, 5 politických úředníků, 21 veřejných úředníků, 36 soukromých úředníků, 11 purkmistrů, 1 obecní starš, 7 obchodníků, 1 dělník, 14 průmyslníků, 8 techniků, 22 živnostníků, 9 zemských poslanců, 120 statkářů a 3 soukromníci.

Proč byly národně-politické předlohy odloženy. Vídeň, 14. července. (Páv. tel.) Korr. Centrum sděluje: Jak se dovídáme, národně-politické předlohy, týkající se jazykové otázky u zeměpanských úřadů v Čechách a krajského rozdělení Čech, budou vládu podrobeny revisi. Původní vládní předlohy, zejména ustanovení o obranění, spočívají na výsledku sčítání lidu z roku 1900. Poněvadž oficiální výsledek sčítání lidu z roku 1910 jest již znám, vy-

mění vláda zastaralý materiál za nový. To je hlavní příčina, proč národně-politické předlohy v nynějším zletm nebudou novému parlamentu předloženy ještě v letním zasedání, nýbrž až později.

Před ustavením Polského klubu proti ryt. Bilińskému. Krakov, 14. července. (Páv. tel.) Nowa Reforma zabývá se zítřejší ustavující schůzí Polského klubu. Obrací se ostře proti případné volbě ryt. Bilińského do předsedu. Jak Nowa Reforma tvrdí, znamenalo by zvolení ryt. Bilińského pokračování osobních nesvárů v Polském klubu. Také stanovisko ryt. Bilińského v otázce vodocestné, ve které nyní nastal, jak se zdá, příznivý obrat, dokazuje, že ryt. Biliński nebyl by vhodnou osobou pro předsednictví Polského klubu.

Haličtí velkostatkáři pro místopředsedu Bobrzyńského. Krakov, 14. července. (Páv. tel.) Volicové velkostatkářské kurie uveřejnili otevřený list místopředsedovi dru Bobrzyńskému, ve kterém vyslovují rozhořčení nad stránickými útoky proti němu činěnými pro postup při posledních volbách do říšské rady. Velkostatkáři prohlašují, že dr. Bobrzyński jest jejich pých a vyslovují jemu důvěru a uznání.

Změna v tureckém vrchním velení v Albanii. Berlín, 14. července. (Páv. tel.) Berliner Tageblatt oznamuje z Cařihradu: Vrchní velitel tureckého vojska v Albanii Torgut Šefket paša byl odvolán z velitelství. Na jeho místo byl dosazen Essad paša. Essad paša odebral se již do Albánie a převzal velení. Pývalý armádní inspektor Abdulah paša, člen nejvyšší válečné rady, odjedle se zvláštním poselstvím do Albánie. Proslýchá se, že bude jmenován generalissimem celého tureckého vojska v případě války s Černou Horou.

Stížnosti Bulharů v Turecku.

Cařihrad, 14. července. V ohlášené notě podané společně s ekumenickým patriarchátem ministerstvu kultu zdůrazňuje bulharský exarchát, že situace Bulharů vyžaduje vážné pozornosti vlády. Nota vyvrací dřívější odpovědi ministerstva, ale nichž přý stížnosti exarchátu ve příčině zločinů se zakládají na osočování, a poukazuje na přiložené listiny, dle nichž bylo v době půl pátá měsíce spácháno 56 vražd, 14 pokusů vraždy, 13 zranění, 128 případů ztýrání a 26 loupežných útoků. Následkem toho rozmáhá se mezi Bulhary mnění, že jde o soustavné vyhubení Bulharů. Podezření to potvrzuje se tím, že úřady zůstávají při zločinech proti Bulharům spáchaných nečinnými, při zločinech listů sice jednají přísněji, než listům vládě příznivým ukazují však větší ochotu.

Četnický sbor turecký proti bulharům.

Soluň, 14. července. Ježto neustále množil se bulharské čety a vojsko nedostačuje, nařídil ministr vojenství zříditi dobrovolný četnický sbor o 800 mužů, do něhož budou přijati zachovalí muži, znalí písma a čtení. Pomocí tohoto sboru mají býti čety úspěšněji stáhnuty. Čety rozšířily se z okresu osmanského a veleského až do vilajetu bitolského a do krajiny pilepské. Venkovské obyvatelstvo jest znepokojeno.

Turecké vojsko proti Albancům.

Soluň, 14. července. Dle zprávy Torghuta Šefketa paši byl tento nuceň 8 praporů posouzení ze Skadru do okolí Tuzy a 4 prapory z Verisovičů do Gosině. Ministr vojenství dal Torghutovi Šefketu pašovi instrukci, aby novou lůtu buhořčením danou prodloužil z 10 na 20 dní.

Soluň, 14. července. Vláda pokouší se v jižní Albanii do příchodu dostatečných vojenských sborů vlivnými osobnostmi uklidňovati obyvatelstvo, mezi kterým jest mnoho nálady pro všeobecné povstání; prozatím jsou pochybnosti o zdaru tohoto pokusu, poněvadž Jihoalbánci mají tytéž požadavky jako Severoalbánci.

Projev syndikalistů nemožný.

Paříž, 14. července. Členové dělnických syndikátů chtěli uspořádati dnes dopoledne projev před vězení La Santé. Vězení bylo však vojskem střeženo. Dnešního dopoledne nekonalo se žádný průvod dělníků. Došlo jen k několika nepatrným srážkám, při nichž byly dvě osoby zatčeny.

KRONIKA DENNÍ.

* Nic jim nevěřit, Národním Listům totiž. Dne 14. července ráno prohlásili, že přestávají s dr. Stránským polemizovat a dělají puntík. Je to sice čnost z nouze, protože mu nemohou odpovědět, ale budiž — puntík. Dne 14. července večer však už zase polemisovaly. Jenže tak housenkovitě, že vůbec nevíme, co říci chtěli, jen tušíme, že něco velmi osklivého. Tím méně jim lze rozumět, že pozbyly české řeči a začaly tlachat německy, jakože dr. Stránský bere Samostatnost Čas pod páži. Unter den Arm greifen! říkají Němci. Rozumíme-li dobře, povídají velkou pitomost.

* Pozor 13. července praví: „Zpravodaj Času z Lidových Novin můžeme prozradit, že dr. Kramář má už v ruce nabídky od 10 moravských časopisů. Kdyby dr. Kramář chtěl, mohl by si koupit i Lidové Noviny.“ Je-li mezi nimi také nabídka, Pozora, nepovídá. Na jiném místě Pozor napsal: „Naši odběratelé, příznivci a přátelé nám sdělují, že má pro ně Pozor cenu, kterou nikdo nemůže zaplatit.“ Tím není řečeno, jakou cenu má pro pány majitele. Tedy ani to není odpověď zřetelná. Necháme-li žertů, vážně věc vypadá tak: Uchází-li se dr. Kramář o Pozor a jeho tiskárnu, je to okolnost sice pro obě strany charakteristická, ale přece podružná; záleží na tom, zdali se Pozor prodá. Takové děravé popírání provozovaly Nár. Listy v prosinci 1909 také, a bylo přece pravda, že je dr. Kramář kupoval. Abychom nic nevynechávali, prohlašujeme, že náš brněnský dopis nepočhá z ú od zpravodaje z Lidových Novin.

* Pro všechny příští případy zaznamenáváme o dru Perkovi, jenž se nyní trhá ze strany a bouří proti dru Stránskému, co napsala Rovnost: „Ve středu dne 14. června, kdy v Brně uzavřena byla protiklerikální dohoda, byl v Brně přítomen i dr. Perek, který s protiklerikální dohodou souhlasil. Večer jej vyhledal posl. soudr. Tusar a pravil mu: Pane doktore, my na klerikální hlasy ve vašem okrese nespekulujeme, my o ně žádati nikoho nebudeme. My očekáváme, že budou voliti vás, poněvadž jim jste bližší. My povedeme boj v užších volbách slušným a věcným způsobem, vzhledem k dohodě, která byla dnes uzavřena, pro celou Moravu působte k tomu, aby i z Vaší strany vedl se boj slušně a ne osobním způsobem. Při tom ukázal posl. Tusar na to, že ze všech moravských okresů byl to jediný prostějovský, kde zápas volební se vedl způsobem ne právě pěkným. Dr. Perek to nejenom slíbil, pravil dále, že považuje své vítězství za jisté a vyslovil své potěšení nad dohodou, která byla proti klerikalům uzavřena.“ Tedy dle 14. června dr. Perek schvaloval dohodu, dokud doufal ve své vítězství; po 20. červnu, když propadl, zatratil dohodu.

* Císař k zahájení říšské rady do Vídně. Vídeň, 14. července. Kor. Wilhelmova sděluje z lázní Ištu: Císař odjede k zahájení říšské rady v pondělí dne 17. července ráno o 5. hod. dvorním vlakem do Vídně. Po příjezdu odjede do schönbrunnského zámku. V úterý dne 18. července dopoledne odebere se císař do dvorního hradu, aby v poledne pronesl v říšské radě trůnní řeč. Odpoledne o 2. hodině odjede močnár opět do lázní Ištu.

* Z české university. Císař propůjčil soukromému docentu srovnávacích dějin literatury na české universitě v Praze, majícímu titul mimořádného universitního profesora, kustodu tamnějšího universitního knihovny dru Václavu Tillemu titul a charakter rádného universitního profesora. — Císař propůjčil dále soukromým docentům na české universitě v Praze, profesoru městské vyšší dívčí školy tamnější dru Josefu Šimákovu a gymnasiálnímu profesoru dru Otokaru Kádnerovi titul mimořádného universitního profesora.

* K odchodu dvor. rady prof. dra Jos. Schulze z české vysoké školy technické v Praze. Dv. rada prof. dr. Jos. Schulz dokončil právě čestný rok své činnosti na české technice v Praze. Dne 14. července konalo se slavnostní sezení profesorského sboru, při němž rozloučili se s nejstarším kolegou profe-

sofi české techniky pražské. Zaslouhy prof. Schulze ocenil na schůzi profesorského sboru rektor prof. Haša. Uvedl mezi jiným, že dv. r. Schulz šestkrát byl děkanem odboru pozemního stavitelství, přes velké své zásluhy však hodnost rektorskou nikdy nepřijal. Vzpomenul jeho jmenováním čestným doktorem věd technických u příležitosti 70. narozenin a ocenil velké práce oslavce, jež provedl spolu s arch. Zítkem: Znovu zřídil a dostavěl Národní divadlo, projektoval a vystavěl Museum království českého, dům Musea umělecko-průmyslového atd. Oslavná řeč rektora techniky přednesená jménem sboru profesorského, vepsána byla v pergamen a vložena do desek umělecky provedených prof. arch. Jos. Fantou a odevzdána oslavenci.

* **Promoce.** Pan Zdenko Pětross, architekt, asistent při stolici architektury na čes. vys. škole technické v Praze, byl dne 13. července prohlášen doktorem věd technických.

* **Úmrtí.** V Novém Bydžově zemřel ve čtvrtek 13. července p. Marek Ippen, bývalý statkář v Horní Rozní, v 70. roce svého života. Zesnulý je otcem lékaře p. dra Alb. Ippena v Pardubicích. V neděli 16. července budou ostatky zemřelého převezeny do Pardubic a tam o 2. hod. odpol. pohřbeny na židovském hřbitově.

* **Z rady města Prahy.** (Schůze 14. července.) Na opravu a upevnění pamětní desky dra Krejčího u Vyšehradského tunelu povoleno byl náklad 238 korun. — Ježto čerpadla na podběží Palackého jsou stále poškozována a znečišťována, čímž obci jest působena značná škoda, bude policie dožadována o zřízení dozoru, aby zabráněno bylo jakémukoliv zdržování se nepovolaných osob na podběží, zejména v době večerní. Správe náplavek pak uloženo, aby předložila vhodné návrhy na zavedení stálého dozoru na čerpadla na podběží. — Návrhy ho spodářské komise ze dne 13. července schváleny byly s tou úchytkou, že rozhodnutí o žádosti nájemce velkostatku Michelského za slevu pachtovného odročeno na dobu pozdější, až dle skutečného stavu úrody v době žní bude moci býti posouzeno, pokud žádost špatnou úrodou jest odůvodněna.

* **Městské zastupitelstvo na Žižkově** konalo dne 14. července schůzi za předsednictví starosty pana Žáka. Po zprávě o činnosti městské rady bylo přikročeno k programu a mimo jiné vyřizeno: Oznámeno, že výpůjčka 2 mil. K loni učiněná nedostačuje, proto předem bude provedena přestavba radnice, stavba nové školy a společenského domu, a na další úkoly případně opatřeny budou peníze novou výpůjčkou. — Usneseno poříditi pro kostel sv. Prokopa nové varhany. — Povoleno rozparcelování Bezdovky na 10 stavebních míst. — Schválena byla stavba nové školy v ulici Lupáčově za 600.000 K.

* **Řečnická stolice vídeňské university.** Vídeň, 14. července. Neue Freie Presse sděluje: Ve včerejší schůzi akademického senátu vídeňské university byl přijat návrh komise na zřízení učitelské stolice pro rhetoriku, a usneseno učiniti ministerstvu vyučování příslušné podání. Jak list dále sděluje, mají býti později zřizovány podobné učitelské stolice též na jiných universitách rakouských.

* **Politický pokrokový spolek v Olomouci** konal 12. července ustavující schůzi výboru, v níž zvoleni Dr. Ed. Srot místopředsedou, JUC. Alex. Wojtovicz prvním a E. Procházka druhým jednatelem a Dr. Bedřich Karel pokladníkem. Na to rokováno bylo o protiklerikální volební dohodě strany a zakládání nové strany na Moravě a usnesena jednomyslně tato resoluce: „Schvaluje poslední protiklerikální dohodu volební strany lidovo-pokrokové i jednání předsedy Dra Stránského v tom směru a konstatujeme, že ani strana ani Dr. Stránský se při tom na zájmech strany ani jinak neprovinili a neuznáváme proto důvodu, aby se na Moravě nová strana zakládala. Odusuzujeme též tříštitelé snahy v tom směru příslušníky strany podnikané, ač jinak nelituje odložením se lidí, kteří se stranou nechtěli a ji diskreditovali. Víťame utvoření sdružení neodvislých poslanců v čele s prof. Masarykem a vidíme v něm záruku dobré a Moravě prospěšné politiky na říšské radě.“

* **Prázdninové sjezdy bývalých abiturientů:** Učitelové, kteří maturovali v Kutné Hoře r. 1891, sjezdou se podle slibu letos ve dnech 6.—7. srpna po 20 letech. Bylo z více stran projeveno přání, aby nebyl sjezd pod šablonou a konal se říbeč v místě většinou neznámém, pěkném a památném. Je návrh na sjezd v Táboře. Při tom má zůstatí, neprojeví-li většina oprávněných. Kolegy v okrese lftskem na sjezd upozorněte. Jos. Pešek, okr. inspektor v Třebou, Ludvík Červinka, odb. uč. v Kolně, Frant. Musil, správce školy v Útné u Příbrami. Dotazy a přání

adresujte na Břetislava Rérycha, uč. v Polné. — Sjezd abiturientů paedagogia v Příbrami z roku 1881 v Příbrami dne 23. července večer v 7 hod. v hotelu Špíchal. Dotazy na adresu p. Ferd. Vaněrky, odb. učít. v Nové Kdýni. Jan Ulbert, říd. učitel v Slavkovcích, Jindř. Buršák, správce školy v Běhřově. — Absolventi obchodní akademie královéhradecké z r. 1901 sejdou se k oslavě jubilea 28. září. Kdož neobdržel dotazníky, oznamte své adresy V. Chmelfkovi, ředitelnu České průmyslové banky v Praze. — Sjezd abiturientů gymnasia klatovského z r. 1891 a jich spolužáků z let gymnasijských konati se bude v Klatovech dne 5. a 6. srpna b. r. Příhlášky na sjezd přijímají kolegové Josef Křen, notář, a Alois Jerábek, berní správce, oba v Hořovicích. — Kolegové, kteří r. 1881 maturovali na učít. ústavě v Kutné Hoře, zašlete své adresy některému z podepsaných. Sejdeme se v Praze, Václav Vlasák, řed. měšť. školy ve Zbraslavicích, Josef Řezáč, říd. učitel v Solopiskách p. Červených Hrádek u Kolna, Josef Linhart, učitel v Žižkově 680. Sjezd kol. abiturientů po 10 letech koná se dne 25. července v hostinci u Brejšků, Spálená ulice, Svolává Em. Laštovka, učitel v Kolci. — Sjezd rodáků, bývalých občanů a přátel z Kněževsi, okresu Rakovnického, koná se letos ve dnech 29. a 30. července. — Sjezd abiturientů českého gymnasia v Českých Budějovicích z r. 1891 koná se dne 21. a 22. srpna. Příhlášky ku sjezdu přijímá J. Hamák, fin. tajemník v Karlině, Vítkova ul. 227, nebo Frant. Pixa, pošt. komisař u pošt. řed. v Praze. — Sjezd všech abiturientů (1884 až 1911) v Příbrami. U příležitosti středoecké výstavy v Příbrami pořádá akademický spolek Litavan ve dnech 5., 6. a 7. srpna sjezd všech abiturientů a profesorů příbramského gymnasia. Příhlášky na adresu: Akademický spolek Litavan v Příbrami.

* **Páté přes deváté.** Hlas 13. července rozloučil se s bývalým katobikem touto pohmutlivou notičkou: „Professor přestoupil k protestantismu. Profesor státní realky v Novém Městě na Moravě Linhart odpadl od církve katolické a přihlásil se k evangelické církvi reformované. Jest to fanatický pokrokář, který usadil v Novém Městě redaktora Jakuba z Třebíče.“ — Vivat sequens! — Selské Listy olomoucké citují článek inž. Radouše u nás uveřejněný a s jakýmsi podivem praví, že vyšel v Čase „kdysi nám tak nepřátelským“. To se přece nemůže o Čase říci, že by byl k agrární straně býval někdy „tak nepřátelský“. Měli jsme o máme pořad stejné stanovisko ke straně agrární: vítali jsme v ní protiklerikální smýšlení ve straně, potírali jsme v ní papučářství. A to jak v Čechách tak na Moravě. Jak vidět, historie nám dala za pravdu: pan Staněk prošel, opatrný pan Vaca propadl. A přece do popředí vyneslo jej kdysi právě smýšlení, které si získal ve straně naší. Že někdy přetkla naše trpělivost v polemice s agrárními listy, tomu se nemůže strážlivý člověk divit. Posmívali jsme se na př. Zázvorkovu operetnímu vystupování mezi Maďary, a Venkov se na nás obořil, že prý nám budoucnost ukáže, jaké velké věci Zázvorka v Pešti vykonal pro český národ, jistě prý větší nežli Masaryk. Za nějakého čtvrt roku pan Zázvorka zmizel v propadlišti, agrární strana se k němu nezná. Takové je to naše nepřátelství. — Moravský Venkov: „Poutě velehradské upadají. Ještě nikdy pouti o sv. Cyrila a Methoději nebyly tak slabě obelány jako právě letos. Lid nýkde v kněžstvu nevidí právě zastance „dědičtí cylilomethodějského“ a zejména po letošních volbách do říšské rady.“

* **Prof. V. Rubeska** dítí bude od 18. července do 21. srpna mimo Prahu.

* **Jihočeský zájezd,** pořádaný studentskou organizací české strany pokrokové, vzbudil takový zájem, že v několika dnech byl maximálně přípustný počet účastníků daleko překročen a nutno lhůtu přihláskovou už nelze mfti ztetele. Oznamy přihláškovým účastníkům rozdány budou při zahájení výpravy, také veškeré ještě potřebné pokyny podány budou v Čase. Poštou se nic nerozestlá.

* **Výprava slezských dětí do Prahy.** V pondělí 17. července zavítá do Prahy III. výprava slezských dětí vedená p. učitelem Lenhartem. Moravsko-slezská Beseda zve již řadu let do Prahy děti z národnostně ohrožených míst Slezska, aby zde na půdě historické cerpaly posilenci k boji, který povedou v životě proti

útlaku německému. Výpravy, jež těší se milé pozorností pražského obecnstva, účastní se 65 dětí ze 14 vesnic a 20 průvodců. Děti prohlédnou si důležité památky pražské a odjedou v sobotu 22. července.

* **Péče o dítě v praxi.** Dozorčí komise nad městskými útluky v Praze provedla na základě článku „Péče o dítě v praxi“ z květnového pedagogické Hlídky Času řetěm, jak se hospodář s polévku (vyléval-li se zbytek) a s chlebem pro chudou mládež školní (pohazuje-li se jím). O polévce nebylo, dosud nic zjištěno, o chlebě došly ode všech správců útluků odpovědi, které souhlasí s tím, že „dítka snědí nejen chléb jim ukrojený, nýbrž žádají mnohdy ještě krajíc druhý, takže rozhodně se nepohazuje na městských útlucích chlebem a ani ho nezbyvají krajíce po útlucích v lavicích.“ Tak čteme ve 12. čísle Věstníku Obecního král. hlav. m. Prahy. Ale tak to není, po útluku zůstává chléb v lavicích; stěžují si na to školníci, vědí to třídní učitelé. Mně samotnému nosily letos děti často kusy chleba, které v lavicích po útluku zůstaly. Někdy to byly celé krajíce chleba ještě měkkého; chudší děti ho s chutí ihned snědí.

—ský.
* **Pomozte.** V pondělí 10. července otliskl jsme lokálku s tímto nadpisem; Karel Valkoun, 38letý strojní zámečnick i s ženou těžce churaví, — žádali jsme tedy jeho jménem za příspěví. Došlo ho od té doby K 7.—; od nejmenovaného K 5.—, z Mladé Boleslavi K 2.— (př. B. Vančurová). Valkoun děkuje laskavým dárcům. — Adresa jeho je: Žižkov, Dalimilova 17. —

* **Dnes 15. července.** U příležitosti 10letého výročí první maturit v Benešově v roce 1901 konaných, pořádají letošní benešovští abiturienti v Benešově k němuž se všichni bývalí abiturienti gymnasia benešovského učivě zvou. — Vodní akademie sokolské plovárenské party Konev, za nepříznivého počasí 22. t. m. o 8. hod. več. na Občanské plovárně za spoličnickovství Pěveckého kroužku, tamburašského a trubačského sboru Sokola Praha I. — Členská schůze Moravsko-slezské besedy koná se v 8 hod. večer v Městanské Besedě.

* **Zítra, 16. července:** Ruský kroužek v Praze pořádá spolkový výlet na Sázu. Hosté jsou vítáni. Odjezd ze zastávky na Král. Vinohradech o 6. hod. ráno, příjezd v 9 hod. večer. — Odbor Národní Jednoty Severočeské pro Liběchov a okolí pořádá v hostinci U skalního sklepa u boží vody velký zahradní koncert ve prospěch vánočního stromku dítek matiční školy Liběchovské. Zač. o 2. hod. odpol. — Výlet do Bělé a na Bezděz uspořádá zvláštním vlakem zábavní výbor Sdružení českoslovan. úřednictva ústavů peněžních v Praze. — Odjezd z nádr. čfs. Frant. Josefa o 1/27. hod. ranní. — Klub českých turistů v Praze koná celodenní a polodenní výlet: Ze smřch. nádraží v 7.35 ráno do Berouna. Procházka městem. O 11. hod. pochod do Brdtek, Erbenovou stezkou na Ostrý a zpět do města k obědu o 1 hod. Odpolodne v 1.11 ze smřchovského nádr. rychlíkem do Berouna, kde schůzka s účastníky ranní vycházky. Ve 3. hod. pochodem ku restauraci v Brdtkách a novou lesní stezkou na rozhlednu. Zpět přes Studánku do města a na nádraží, odkud v 7.34 večer do Prahy.

* **Jízda parníkem do Mělníka.** V pondělí dne 17. července vypraven bude z karlínského přístavu (pod remisou elektr. drah) zvláštní parník do Mělníka. Odjezd v 7 hod. ráno, odjezd z Mělníka zpět o 4. hod. odpol. Lístky po 2 K tam i zpět a po 1 K 40 h tam vydávají se v neděli odpol. v kanceláři paroplavby v Praze, Palackého nábreží č. p. 1781-II.

* **Uprázdňená místa.** V chotěbořském okrese školním obsadí se definitivně: 1. Místo řídicího učitele na dvojtřídní škole v Sedletně. 2. Místo učitele I. třídy na obecné škole v Příbyslavi. 3. Místo učitele I. tř. na dvojtřídní škole v Šenfeldě. 4. Místo učitele I. tř. na dvojtřídní škole v Chloumku. 5. Místo učitele II. třídy v Uhelné Příbrami. 6. Místo učitele II. třídy v Modletně. 7. Místo učitele II. třídy při obecné škole chlapecké v Chotěboři pro expozituru v Příjemkách. Žádosti náležitě opatřené buďtež o každé místo zvlášť podány okresní školní radě v Chotěboři do 1. září.

* **Memoiry paní Toselliiové.** Milánský list Secolo uveřejňuje rozmluvu s nakladatelem pí. Toselliiové, bývalé komorní princezny saské. Memoiry její vyjdou 14. září ve francouzském, anglickém a německém jazyku a neobsahují žádného skandálního sdělení.

* **Berlínská vysoká škola obchodní do Prahy a do Brna.** Berlín, 13. července. Vysoká škola obchodní v Berlíně uspořádá jako každoročně též letos studijní cestu do ciziny. Bude zahájena 3. srpna, potrvá asi 17 dní, a cílem jejím jsou nejznačnější průmyslová a obchodní střediska v Rakousku, Ústí

n. L., Praha, Brno, Vídeň, Štýrský Hradec, Terst a pak mimo to Benátky.

* **K mezinárodní stávce námořníků, Londýn, 14. července.** Ze Southfieldsu se sdělují: Stávkový výbor námořnické jednoty pro severovýchodní pobřeží usnesl se, aby námořníci stávkovali úplně do té doby, až majitelé lodí dají souhlas ke společné poradě. Též dopravní dělníci na severozápadním pobřeží budou požádáni, aby přestali pracovat. Stávkovalo by asi 30.000 osob. — Londýn, 14. července. Výbor jednoty dokárských dělníků rozhodl, že zvýšená mzda není přiměřená. Výbor chce prosadit, aby jeho nároky byly úplně splněny. — Amsterdam, 13. července. Přes stávku pokračuje se u všech velkých společností ve skládání a nakládání zboží. Lodi odplují ve stanovený den s plnou posádkou a nákladem. Počet přítavných dělníků z ciziny stále roste. Dnes přibýlo 250 Němců. Policie a jízda střeží dopravu pošty a společnost železničů.

* **Icy les Moulineaux v malém, Amsterdam, 13. července.** V Leeuwardenu podnikl večer aviatik Max Oleslagers vzlet. Pojednou byl nucen přistát a přistál mezi hustým zástupem lidu. 4 ženy byly raněny, mezi nimi jedna na těžce.

* **Výbuch v dole, Lvov, 14. července.** Jak se sdělují z Boryslavi, udal se včera v dole Kazimír výbuch. Podánilo se omezení požár, jenž velice ohrožoval sousední díl č. 19.

* **Krvavá všeobecná stávka v Saragoze, Paříž, 13. července.** Ze Saragozy se sdělují: Všeobecná stávka, zde vypuknuvší, nabyla povážlivého rozsahu. Po projevu, na ulicích uspořádaném, strhla se mezi stávkujícími a policí prudká srážka, při které bylo pět dělníků usmrceno a asi 30 raněno. — Paříž, 14. července. Agence Havas sdělují ze Saragozy: Mezi stávkujícími a policí strhla se včera neobyčejně prudká srážka. Byly vyměněny četné výstřely. Několik osob bylo raněno. Soudí se, že bude v městě vyhlášen stav obležení.

* **Katastrofální lesní požáry v Americe, Ottawa, 13. července.** Uprchlíci ze zničených území odhadují počet osob při lesních požárech zahynuvších na 300—400. Jak se úředně sdělují, byl požár v území Parcupine včera odpoledne na jedno středisko omezen. Hmotná škoda požárem způsobená obnáší asi milion dolarů. Z velkých měst západního Ontaria docházejí i četné peněžité dary.

* **Požár Esterházyovského zámku založen příbuznými, Prešburk, 14. července.** V pátrání o původu požáru na zámku Czeklesz nastal senační obrat. Hr. Karel Esterházy udal četnictvu, že má nezvratné důkazy o tom, že byl požár založen z návrhu jeho příbuzenstva.

* **Sluneční úpal v Americe, New York, 14. července.** Ačkoliv se pro lehký vánek vedra ochladila, zemělo včera v New Yorku 50 osob úpalem slunečním.

* **Cholera, Kodaň, 14. července.** Bakteriologickým šetřením bylo zjištěno, že při nemoci kormidelníka jistého norského parníku, 11. června sem připluvšího, jenž onemocněl za příznaků cholery podobných, nejde o cholera. — Londýn, 13. července. Parník Hispania, připluvšímu včera večer k Maltě, na němž prý byla zjištěna onemocnění cholera, bylo zakázáno vplouti do přístavu. 4 mužové posádky, kteří v Neapoli vstoupili na břeh, onemocněli. Jeden z nich zemřel a byl v moři pohřben.

* **Z černé kroniky, Vražda pro zhrzenou lásku.** Ze Slaného se sdělují dne 14. července: Dnes ráno nalezl železniční strážník při služební obchůzce na trati mrtvolu dcery strojčice Anny Doubravové z Třebechovic s prořiznutým hrdlem. Děve bylo dříve zavražděno a pak položeno na koleje dráhy. Z vraždy podezřelým jest štěrkař Václav Novák, jenž byl četnictvem ihned zatčen. Byl viděn ještě včera ve společnosti Doubravové. Patrně zavraždil Novák dívku, protože nechtěla vyslyšet jeho milostná návrhy. Zavražděná byla položena na koleje, aby se myslelo, že jde o nešťastnou náhodu. Ačkoliv proti Novákovi svědčí velmi závažné důkazy, zapírá Novák tvrdostně. Byl doán soudu. — Sebevražda. Štěpánová Marie, 27letá manželka soukromého úředníka z domu čp. 520 v Nuslích zastřelila se v pátek večer z revolveru. Příčina sebevraždy není známa. Po prohlídce mrtvoly policejním lékařem našel se u ní stávkový výbor námořnické jednoty pro severovýchodní pobřeží usnesl se, aby námořníci stávkovali úplně do té doby, až majitelé lodí dají souhlas ke společné poradě. Též dopravní dělníci na severozápadním pobřeží budou požádáni, aby přestali pracovat. Stávkovalo by asi 30.000 osob. — Londýn, 14. července. Výbor jednoty dokárských dělníků rozhodl, že zvýšená mzda není přiměřená. Výbor chce prosadit, aby jeho nároky byly úplně splněny. — Amsterdam, 13. července. Přes stávku pokračuje se u všech velkých společností ve skládání a nakládání zboží. Lodi odplují ve stanovený den s plnou posádkou a nákladem. Počet přítavných dělníků z ciziny stále roste. Dnes přibýlo 250 Němců. Policie a jízda střeží dopravu pošty a společnost železničů.

do Jindřišské ulice, kde byl chycen a odevzdán strážník. Odcizenou peněženku měl u sebe.

Předpověď počasí. Proměnlivo, bouřky, teplo, severní silnější větry.

SODNÍ SÍŇ.

Citát ze Schillerovy Waldstýnovy smrti. Tiskový senát trestního soudu v Praze konal ve čtvrtek 13. července za předsednictví vrch. r. zems. soudu Grossmanna přelíčení o námitkách podaných proti konfiskaci Montagsblattu ze dne 26. června. Montagsblatt užil v článku o křesťanských sociálech za vídeňských voleb do říšské rady a o poměru jich k německému národnímu svazu citátu ze Schillerovy Waldstýnovy smrti. Censura shledala citát závadným, jelikož prý obsahuje urážku velebnosti — a list zabavila. Senát potvrdil konfiskaci.

Hrabě Wolff-Metternich před soudem, Berlín, 14. července. Za dnešního líčení v procesu Metternichově byl obhájci podán důkazní návrh, který vyvolal všeobecnou senaci. Obhájce poukázal na vysvědčení různých berlinských advokátů, podle kterých prý vysvětluje úplná nevěrohodnost včerejší výpovědi chotí známého majitele obchodního domu Wolff-Wertheima. Soud se na to usnesl, aby líčení bylo odročeno.

SPORTOVNÍ HLÍDKA.

Athletika, Americká mistrovství v Pittsbu. konaná jsou znamenitou ukázkou, s jakými výkony nutno pro olympijské hry příštího roku ve Štokholmu počítati. Ačkoliv nejlepší atleti odjeli na mistrovství Anglie, doclelo znamenitých výkonů a utvořeno 4 nové rekordy. 100 y: 1. G. Henry (Nový York) 10, 2. Rosenberger (Nový York). — 220 y: 1. Nelson (Seattle) 21.8, 2. Cooke (Cleveland). — 440 y: 1. Lindberg (Chicago) 49, 2. Gish (Seattle). — 880 y: 1. Shepard (Nový York) 1:54.8, rekord, dříve 1:55.1, 2. Riley (Nový York). — 1 angl. míle: 1. Kiviat (Nový York) 4:19.6, rekord, dříve 4:22.4, 2. Hedlund (Brooklyn). — 5 angl. mil: 1. Bonnah (Nový York) 25:50.4, 2. Blanchard (Boston). — 120 y, překážky: 1. Shaw (Nový York) 15.8, 2. Blanchard (Boston). — 220 y, překážky: 1. Eller (Nový York) 24.8, 2. Gutterson (Boston). — Trojskok: 1. T. Ahearne (Nový York) 14.648, 2. D. Ahearne (Nový York). — Skok vysoký: 1. Grumpelt (Nový York) 1 m 904, 2. Porter (Nový York) 1 m 895. — Skok daleký: 1. Adams (Nový York) 7:091, 2. Hearne (Nový York) 7:004. — Tyč: 1. Cook (Cleveland), 2. Coyle (Chicago), 3. Bellah (San Francisco), všichni 3 m 809. — Oštěp: 1. Snedigar (San Francisco) 50:36, o ¼ y lepší rekord. — Disk: 1. Sheridan (Nový York) 40:78, 2. Talbott (Kansas City) 40:62.

Match Oxford—Cambridge v. Haward—Jale. Toto každoroční utkání předních universit anglických a amerických skončilo letos vítězstvím Angličanů 5:4. — 100 y: 1. Mac Millian (C.) 10.2, 2. Reilly (J.). — 120 y, překážky: 1. Chisholm (J.) 15.4, 2. Cummingo (O.). — ¼ míle: 1. Black (C.) 49.8, 2. Mac Millian (C.). — ½ míle: Poebie (H.) 1:56.2, 2. Anderson (O.). — 1 míle: 1. Baker (C.) 4:27.6, 2. Moore (O.). — 2 míle: 1. Taylor (O.) 9:29.2, 2. Porter (O.). — Skok daleký: 1. Holden (J.) 693, 2. Kilpatrick (J.) 665. — Skok vysoký: 1. Camfield (A.) a Baker (H.) 176. — Kladiivo: 1. Putman (O.) 46:10, 2. Childs (J.). — Závodní konání v Queens Clubu v Londýně.

Aviatika, Ze Stamsu (Tyrol), 13. července. Balon „Tirol“ přistál zde hladce po dvanáctihodinové plavbě nad Alpami. Nejvyšší dosažená výška byla 4500 metrů. Řidič balonu je Andernach. S ním plují tři vynikající rakouští alpinisté.

NÁRODNÍ HOSPODÁŘ.

* **Výstava ječmene a chmele v Praze 1911.** Při pivovarské výstavě, kterou uspořádá letos v týdně svatojánskému Výzkumný ústav pivovarský v Praze v budovách zahrady měšťanského pivovaru na Král. Vinohradech začínaje se též výstava ječmene a chmele. Jejím účelem jest nejen podati přehledný obraz výsledků letošní sklizně, ale i poskytnouti zohledněn a společlivý materiál ku přesnému vědeckým zkouškám, které jsou základem pro jakoukoliv akci zušlechťovací. Spolehlivost materiálu bude zaručena tím, že vzorky odebré z hromad dělníků ústavu, jenž se ke každému vystavovateli dostává. Přihlašky chmele opatří Svazy obcí pěstujících chmel v Žateci, Ústetku, Dubé a Polepích svými důvěrníky v jedno-

tlivých obcích. Pěstitelé ječmene nejsou dosud organizováni a není tudíž možné provést akci podobnou. Z té příčiny zve Výzkumný ústav pivovarský všechny pěstitele ječmene, aby se této výstavě ječmene hojně zúčastnili a k uskutečnění důležitého podniku přispěli. Vystavené vzorky budou oceněny a zvláštním sborem soudců odměněny cenami, sestávajícími z diplomů, medailí a peněžních odměn. Ceny se budou uděleti odděleně v jednotlivých výrobních obvodech, tak že krajiny méně pozeňané nebudou nijak zkráceny. Lze se nadíti, že pěstitelé ječmene výstavu hojně obešou a že budou na ní zastoupeny všechny naše kraje. Výstavní ustanovení a přihlašovací listy zasílá na požádání Výzkumný ústav pivovarský v Praze na Poříčí, č. 21, jenž udělí ochotně též jakákoliv vyvěštění a podrobnější zprávy.

* **Uhlí pro státní dráhy.** Na rok 1912 vypsala rakouská státní dráhy 350.000 tun uhlí, z toho 100.000 kamenného, 250.000 hnědého. Zadáno bylo 232.000 tun obnovení běžných závěrek a 128.000 tun nové. Ofertní ceny domácích uchažečů byly o něco nižší než loni, zahraniční uhelné firmy oferovaly podstatně laciněji než loni. Přes to dodávky zřady jen tuzemským uchažečům. Na cizí zvláště anglické uhlí nebylo reflektováno, protože je nahrazeno na alpských a haličských drahách petrolejem jako topivem. Topením petrolejem zmenšuje se roční spotřeba uhlí na státních drahách asi o 500.000 tun. Nynější dodávky rozdělují se mezi revír ostravský, plzeňský a kladenský, dále na české revíry, hnědouhelné, na Hallě a jižní uhelné revíry v zemích alpských.

* **Rakouští obchodní cestující v Bulharsku.** Die nedávno uveřejněné bulharské statistiky byly v minulém roce bulharskými celními úřady vydány obchodními embouami předepsané legitimace 183 obchodních cestujících. Z toho bylo vydáno 96 legitimací rakouským a uherským státním příslušníkům, 28 Rumunům, 18 Francouzům, 10 Angličanům a 31 příslušníkům jiných států. Případlo tudíž přes 50 procent těchto legitimací na příslušníky říše rakousko-uherské.

* **Haličská společnost pro zhodnocení dobytka.** Jak se ze Lvova sdělují, konalo se 23. června v místnostech haličské zemědělské společnosti ve Lvově ustavení haličské společnosti pro zhodnocení dobytka. Společníci jsou obě zemědělské společnosti ve Lvově a Krakově, svaz haličských krajských spolků, svaz zemědělců, spol. s ručením o. ve Lvově, společnost zemědělců a krajských spolků, spol. s r. o. ve Stanislavi, skupina jednotlivých producentů a Lvovská filiálka rak. úvěrního ústavu pro obchod a průmysl, která společnost financuje. Tato nová společnost, která jako první tohoto druhu v nejbližší době zahájí činnost, vytkla si úkol, vydatně financovati haličské dobytkařství a s vyloučením obchodníků prováděti zpeněžení. Za obchodní ředitele jsou vyhlášeni Herman Horowitz ze Lvovské filiálky Úvěrního ústavu a František Ledochowski z vídeňské ústředny pro zhodnocení dobytka.

* **Srbská banka v Bosně.** Die P. Ll. usnesli se srbští notábové zříditi v Sarajevu srbskou ústřední banku s kapitálem 6 mil. korun a podali žádost za povolení k vydávání zástavních listů. Tato žádost byla zenskou vládou zamítnuta.

* **Z průmyslu šroubárenského.** Vzhledem k tomu, že jednání o opětovné vytvoření kartelu šroubáren v Rakousku skončilo negativním výsledkem a že vhlídky v tom směru pro nejbližší budoucnost jsou takto beznadějně, utvořily dvě nejvýznačnější firmy tohoto průmyslového odvětví zájmové sdružení. Akciová společnost Breuille a spol. a A. Urban & synové svolaly na 19. července mimořádnou valnou hromadu, na jejíž jednání pořadu jest zvýšení akciového kapitálu nominále o 1.200.000 K. Kapitálu bude použito k získání továrního podniku firmy Hinterleitner & Co. v němž má být provedena specializace výrobků v tom směru, aby bylo doclelo úspory výrobních nákladů a koncentrace výroby.

* **Petrolejový monopol v Německu.** Kölnische Zeitung prohlašuje na základě informací z kompetentního místa za nepravdivou zprávu Berliner Tageblattu, že příštím říšskému sněmu bude předložena osnova zákona ve příčině zavedení monopolu petroleje.

* **První svazek díla „Codex alimentarius austriacus“.** jehož další dva díly v nejbližší době vyjdou, vyšel právě nákladem c. k. dvorní a státní knihovnický ve Vídni za cenu 10 K. — Toto dílo, ve kterém kodifikovány jsou pravidla o vyšetřování a posuzování potravin v obchodu, má za účel, aby dozorcům tržním orgánům, jimž svěřena jest policie potravní, jakož i ústavům k tomu povoláním sloužilo jako vodítka. Die toho nařídilo ministerstvo vnitra polit-

PATHE-OVA DESKA

NOVÝ VYNÁLEZ!

Zvukovka s nezotřitelným, velmi jemným safírovým třením

Odstraňuje jehlu a toutéž vyvolané opotřebení!

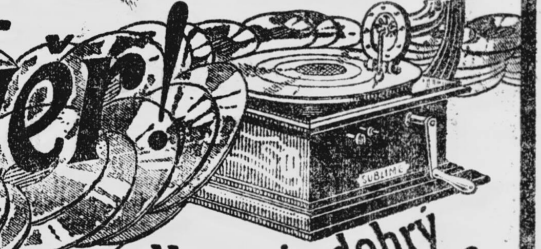
4 KORUNY MĚSÍČNĚ 13 HALĚŘŮ DENNĚ

Opera ve vlastním domě

Desky a zvukovky s kovovými jehly jsou úplně odstraněny.

Zpěv. prováděn hudbou

POSLEDNÍ TRIUMF VĚDOMOSTÍ.

Umění a dobrý vkus.

Safírová deska (Firma Pathé) jest jediná, která obdržela světové pověsti. Vzápově proto před méně cennými padělkami, ať nemohou nikdy, mítí tutéž uměleckou cenu.

25 MĚSÍČNÍ ÚVĚR!

NÁDHERNÁ SBÍRKA

20 různých kusů, sejmutých od nejvládnějších operních zpěváků a zpěvaček jako: Caruso, Slezák, Měsíček atd., které řadí se oděratelé sami voliti, mnohá z našich reperitoirů, jistotně těch nejúplnějších světa, neboť obsahují 20.000 desek ve všech jazích.

Jame jediná firma, která prodává původní Pathéphon, pravý Pathé-výrobek, na splátky.

„Saphir“, společnost pro mluvící stroje s r. o., Videň VII., Kőstlergasse 6²⁰-8.

Laikavé členárky a milí členáři!

Dovolte, bychom Vám nabídli úplně nový a velikolepý aparát s bohatým výběrem z 20 kusů na 10 původních Pathé-deskách o průměru 29 cm., sejmutých za neuvěřitelnou cenu K 100.— splatných v 25 měsících. Všem zasíláme nádherný Pathéphon

Ručíme Vám, že jak aparát, tak i desky horejším vyobrazením přesně odpovídají.

„Sablino“ s jeho velikolepou sbírkou původních Pathé-desek, vše nejlepě zaobaleno a za vše to potřebujete zaplatiti pouze K 4 měsíčně až do úplného zapravení K 100.

Form for ordering: Jméno: _____, ulice: _____, město: _____, povolání: _____, Aviso: Lhůta dodací lo dní. Vyřídíme pouze ty objednávky, s kterými nám bude zaslána 1. splátka K 4.—. Pro případ, že bychom nemohli objednavku vyříditi, vrátíme peníze obratem pošty.

Popis aparátu: Velikost: 841 cm² plochy, 15 cm. výšky. Provedení: nejjemnější propracovaná, umělá, truhlářská práce, krásné emaillem a zlatolístem ozdobená, která aparátu dodává obzvláště elegantní, aristokratický vzhled. Velký, pohyblivý zvukový trychtýř ve výškových barách, 1 m 40 objemu, 54 cm délky. Nová originální Pathé-zvukovka s nezměnitelným, jemným safírovým třením. Nejlepší v pohyb uváděcí stroj, jenž se dá během hrani obsluhovat i natahovati.

Hamburk, 14. července. Pšenice holš. klidná 209, žito mekl. klidné 164—180, ruské klidné 114.

Nový York, 12. července. Smýšlení: chabé. Pšenice pohotov. 94.—, na července 93½, na září 94½, na prosinec 97.50, kukuřice na července —, na září 71.25. Mouka Spring Wheat Klears 3.85. Obiln. náklad 1.50.

Cukr.

Praha, 14. července. P. Ú. B. Trh ráno klidně zahájený jmenoval na základě o malíčkovst nižších záznamů hamburských za pohotov. Ústí K 27.60, za kampaň K 26.96, čtené prodeje realizační, zejména staré kampaň, těsnily však ceny dále a odpoledne nastala značná ochablost v náladě a hamburské kursy ustoupily oproti ránu o 25—30 fen. pro staré a o 10—15 fen. pro nové zboží na 50 kg. Vzhledem k tomu skončeno zde při slabším smýšlení záznemem: Ústí pohotov. K 26.85, Ústí kampaň K 25.60.

Praha, 14. července. Surový cukr. Promptní Ústí n. Lab. přístaviště 26.85—27.20, Praha 26.25, Kolín 26.00—00.00, říjen-pros. 1911 25.60—25.80, prosinec — až —. Rafináda I. 80.25—80.75, v pytlích Ústí n. L., nezdaněné 36.70—37.00. Cukr kostkový v bednách netto 83.75—84.25, cukrová moučka v pytlích 80.25—80.75. Na lhůty: rafináda na květen 80.25—80.75.

Hamburk, 14. července. 2 hod. 30 min. (Závěrka.) Na července 12.15—12.25, na srpen 12.07—12.07, na září 12.02—12.05, na říjen 11.15—11.20, na listopad 11.07—11.10, na prosinec 11.12—11.15, na leden 11.25—11.30, na únor 11.30—11.35, na březen 11.37 až 11.40, na duben 11.42—11.45, na květen 11.50 až 11.52, na červen 11.52—11.55. Smýšlení: stará kampaň chabá, nová uhájena. — Počasí: krásné.

Magdeburk, 14. července. 12 hod. Smýšlení: mdlé. Počasí: teplo, krásné. Července 12.30 kupci, 12.35 prodáváci, srpen 12.35 kupci, 12.37 prodáváci, říjen 11.35 kupci, 11.40 prodáváci, říjen-prosinec 11.30 kupci, 11.32 prodáváci, leden-březen 11.40 kupci, 11.42 prodáváci, květen 11.55 kupci, 11.57 prodáváci.

Paříž, 14. července. Svátek. Nový York, 13. července. Cukr musk. 3.73, raw. centřif. 4.23.

Káva.

Hamburk, 14. července. 2 hod. 30 min. Smýšle-

ní: stálé. Na září 57.75, na prosinec 57.—, na březen 57.—, na květen 57.—.

Havre, 14. července. Svátek. Nový York, 13. července. Káva 13.50.

Lih.

Praha, 14. července. Z brambor. Promptní kontingentovaný (mimo daň): Z Prahy 51.50—52.00, Německý Brod 51.50—52.00, ztrati Praha-Podmoklí 50.50 až 51.—, z trati dráhy Františka Josefa 50.50—51.—. Nekontingentovaný z Prahy 32.— až 32.50, z trati 31.— až 31.50. Rafinovaný z Prahy kontingentovaný 146.00 až 146.50, nekontingentovaný z Prahy 36.— až 36.50. Náлада pevná.

Praha, 14. července. Lih denaturovaný nezměněný K 44.— až 44.50.

Videň, 14. července. Lih vzestupný K 52.00 až 52.50.

Hamburk, 14. července. Bez obchodu nezměněný.

Zboží.

Řepkový olej. Hamburk, 14. července. Klidný 63.

Petrolej. Hamburk, 14. července. Chabý 6.50. Počasí: horko.

Bavlna. Nový York, 13. července. Závěrečné smýšlení: stálé. Pohotov. 14.25, července 14.05, srpen 13.75, září 12.95, říjen 12.74, listopad 12.71, prosinec 12.72, leden 12.71, únor —, březen 12.75, duben —, květen 12.85. Dovozy do všech přístavů —. Dovozy dovnitř —. Celkový dovoz 9000. Bavlna v N. Orleans —.

Liverpool, 14. července. 1 hod. 45 min. O. brát 8000, denní dovoz 3000. Smýšlení: klidné. Července 7.46, červenec-srpen 7.41, srpen-září 7.17, září-říjen 6.80, říjen-listopad 6.70, listopad-prosinec 6.66, prosinec-leden 6.65, leden-únor 6.65, únor-březen 6.66, březen-duben 6.67.

Čilský ledek. Hamburk, 14. července. 2 hod. 45 min. Trh stálý. Zboží pohotov. M 9.37½, na července M 9.37½, na září 9.45, po otevření paroplavby 1912 M 9.85.

Kovy. Londýn, 14. července. Měď pohotov. lib. sterl. 57, na 3 měsíce 57.10. Cín pohotov. lib. sterl. 189.5, na 3 měsíce —. Olovo pohotov. lib. sterl. 13.76, na 3 měsíce 13.13.9. Zinek pohotov. lib. sterl. 24.17.5, na 3 měsíce 25.10.

Venkovské trhy.

Výroční trh v Klatovech na hovězí dobytek, koně a vepře obývá se 18. července 1911. V okolí zaveden jest chov znamenitých plemen a lze očekávati značný příhon. Selata smí býti dopravována na trh pouze koňským potahem.

Červená Řečice. PMŠTí výroční trh na hovězí dobytek a spolu trh výkladní v starožitném městě Červené Řečici odbyvati se bude dne 22. července 1911.

DIVADLA.

MĚST. DIVADLO KRÁLOVSKÝCH VINOHRADŮ. V sobotu dne 15. července 1911. 206. hra v předplacení (II. čtvrka). Po šesté: Pavouk. Veselohra o 3 dějstvích. Napsal Hermann Bahr. Přeložil K. H. Hilar. Režisér Dr. K. H. Hilar. Začátek o 7. hod. Konec před půl 10. hod.

(Zasláno.)

Velectěnému Sboru učitelskému v Ovčářích u Kolína

vzdává tímto srdečné díky za námahu vkusného uspořádání školní výstavy, jakož i za pečlivé vyučování dítek. Obecní zastupitelstvo. Místní školní rada. V Ovčářích, 12. července 1911.

Obuv pro ploché nohy Novinka pánská i dámská Z. & H. Krása Praha Vodičkova ul. „Lucerna“

Kapitál K 8.000.000.—

Vklady na knížky a běžný účet

4 1/4 % = 4 1/2 %Vkladní knížky zdarma.
Koupě a prodej cenných papírů.

ČESKÁ BANKA

V PRAZE, nároží Václavského nám. a Vodičkovy ulice.
Úřední hodiny: od 8. hodiny ranní nepřetržitě do 7. hod. večerní,
Filiální v Hradci Králové a v Liberci. — Expositura na Smíchovské.**Vklady K 18.000.000.—**

Vklady na pokladniční poukázky

4 1/4 % při 80denní výpovědi

4 1/2 % při 90denní výpovědi

Eskont smének.
Vadía a kauce. Konverse.

Právě vyšel

illustrovaný průvodce po Slovensku.

S mapou Slovenska a Tater. Uspořádal Fr. Bílý.

Cena 2 K, poštou K 2-10.

Na skladě v každ. knihkupectví a zejména u nakladatele
Emila Solce, (maj. firmy R. Storch) v Karlíně.

Rheumatické

bolesti svalů, kloubů, zubů a migrény tiší
Balsamické mazání.

Též jako vodička do úst, oblíbené a známé osvědčené mazání dříve dle názvu Dra. Nováka.

Téhož používají přemnozí rádi po kapkách na cukr
při žalud, křečích a zvracení.
1 láhev 1 kor., 5 láhví 5 kor. franko.

Žižkova lékárna a „U zl. Iva“ v Dobrušce.

Oleje, naftu, benzol, tuky,
mazadla 5156 dodává
Benzin V. Holan Praha-Zižkov
Přemyslova 1.

Superfosfáty

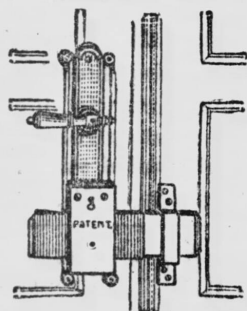
minerální a animální

osvědčené, nejspolehlivější a nejlevnější hnojivo fosforečné pro všechny půdy. — Obsah přesně zaručen. Nejrychlejší účinek, nejvyšší výnosy! K podzimní setbě jiným hnojivem nenahraditelné, dále superfosfáty

čpavkové, draselnaté, ledkové
dodávají všechny továrny
na umělá hnojiva, obchodníci, hospodářská
společensva a spolky.

Kancelář: Praha, Příkopy 17.

ZLODĚJI

stojí bez rady před každými dveřmi, kde jest můj osvědčený patentní zámek přidělán. Jest z venku zcela neznatelný a bez poškození dveří se přidělá. Žádejte popis, jež Vám vyplacené zašle výrobce 1451

JAN FUNDA
Praha VII.,
Dobrovského ul.
č. 392 P.Vyžádejte si seznam knih vydaných nakladatelským E. Beauforta v Praze **zdarma!**

Obchodní škola

kterou řídí

řed. Tom. J. Maděra

ve vlastním domě v Praze-II
Klimentská 2. zahájí nový
běh dnem 16. září. Pro-
spekty zdarma. Telef. č. 792

Výbavy

nejkrásnější, nejtvrdejší a
nejlevnější lněné i bavlněné
zboží všech druhů až do
nejjemnějších provedení v
bohatém výběru dodává**Marie Balcarová**

tkalcovna,

Hronov n. M. 96.Prosím, pište si o vzorky!
Novinky zeřírů a brokátů
Jeň dobré zboží.Meruňky, broskve vybrané nej-
krás. exempl., k zavařování nebo
na stůl 5 kg v pošt. koši za K
3.—, na marmeládu za K 2.—,
španělské višně za K 2.50 dodává
Szilágyi, majitel vinic v Kiskörös.

Výtečné trvanlivé salámy

1 kg la pražský K 2.—
1 kg polský K 1.80
1 kg debrecinský K 2.30
1 kg šunkový K 2.40
1 kg brněnský K 1.50
etc. as 20 druhů, dále 3
diuhyjemné domácí tučnice
od K 1.—. 25 vuřtů neb 26
párků K 2.— zasílá dob.
od 5 kg výšetovární výro-
ba c. a k. dvor. dodav.
Jos. Beránka na Král. Vinohradech
Tylovo nám. 629. Cenníky franco.

! TURISTŮM !

Anglická vlíněná
lytka každé barvy a síly
pár K 4.50 až
K 9.75, bavlněná
pár K 9.25.**Turist. vaky**
chlapecké K 3.—,
až 3.75, dámské
K 3.70 až 5.—
pánské K 4.50 až
13.—.

Turistické košile

anglické flanelové
kus K 5.25 až K 5.75.
Jemné vlíněné.
kus K 6.70 až K 7.—

Ponožky

finišové tučet K 2.50
Mako Ia 6 párů K 5.—
barevné 6 párů K 6.—
zvlášt silné čistě vlíněné
K 3.50 až K 4.—.

Ohřívky na nohy

trikové 1 pár K 1.—
bobrové K 4.25 až 4.50**Pot saající živůtky
a sítkové kazajky**
kus 95 hal. až K 4.—

Ludvík Klepetář,

speci.l. s trikot. zbožím
v Praze, Celetná ul. 20 n.**Kola „Därkopp“**,
plášť dně a vaškere potřeby v
klistické koupě nejlépe ve velko-
závodě 8751**Emanuel Pick,**
Praha-II., Havlíčkovy nám. 15. Va-
škere opravy, emailování, niklo-
vání solně a levně.Meruňky, broskve 5 kg za K 3.—
jablka, brusky, slivy za K 2.50,
zelené fazole, rajská jablčička,
ourky a všeho druhu raou
zeleninu za K 2.—, dodává Jeň
Müller, Kiskunhalas, Uhry.

Obchodní škola Bergmannova

v Praze, Zelezná ul. 22. Vstup
denné. Prospekty zdarma. 4874**Biograf
ELITE
Pořič 5.**

Bílá otrokyně.

III. díl.

Pokračování dřívějšího ob-
razu. Dramatická činohra.Trvá asi hodinu. — **Pepita.** Román ze života
cikánky. Mistrovské dílo A. B. a jiné zábavné a hu-
moristické obrazy. Dnes představení ve 3 hodiny za
poloviční ceny. Další v 5 a 8 hodin.

Jistě dobře pochodíte,

dopíseteli si korespondenčním
lístčkem, aby před zimním ná-
kupem navštívil Vás náš zástup-
ce s našimi vzorníky, až do Va-
šeho kraje přijede, ať bydíte
v místě sebe menším. Žádné
výlohy ani závazek ke koupi

u Balzara,

ryze český oděvní velkozá-
vod Praha, Vodičkovy ulice
'Lucerna'. 1535**ZAPIS** do obchodní školy Hniličkovy
v Praze II., Školská ul. 10
na školní rok 1911-12
do 15. července a od 1. září.

Prospekt po přání zdarma.

MUDr. Alb. Ippen, Julie Steinerová, Paula
Ippenová, Klára Hermannová a Marie G. Roubínková
oznamují ostatnímu příbuzenstvu a známým, že dne
13. července 1911 zemřel milovaný otec jejich pan

Marek Ippen

bývalý statkář v Horní Rovni

v 70. roce života, věnovaného povždy dobru rodiny.

Tělesné pozůstatky budou v neděli 16. července z
Nového Bydžova do Pardubic převezeny a tam o
2. hod. odpo. na žid. hřbitově zemi odevzdány.

Místo zvláštního oznámení.

1598